

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 5(2133)

1975 m. VASARIO - FEBRUARY 5 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

GALIMAS KANDIDATAS

Nebėra jokios abejonės, kad Alabamos valstijos gubernatorius rimtai ruošiasi 1976 metais tapti Demokratų partijos kandidatu į prezidentus. Jis šiomis dienomis įvesdintas gubernatoriaus trečiam terminui. Jis gana populiarus ypač pietinėse valstijose tarpe baltųjų rasistų. Tiesa, jis nuo pasikėsinimo ant jo gyvybės prieš porą metų, smarkiai suparalyžuotas, negali valdyti kojų. Bet juk taip ir Franklin Delano Rooseveltas buvo suparalyžuotas, betgi net kelis terminus išprezidentavo.

ŽMONIJA 2000 METAIS

Ryšium su Jungtinių Tautų paskelbtais "Moterų metais" (1975) vienas vokiečių sociologas paskelbė eilę spėjimų mūsų eros antrojo tūkstantmečio pabaigai.

Esą, šio šimtmečio pabaigoje Vakarų pasaulis bus dominuojamas vidutiniosios 40 metų amžiaus kartos, Pensilvanijos skalčius bus didesnis, kaip vaikų. Revolu-

cišinės nuotaikos išnyksiančios iš jų, vietoje gyvenimą dominuosiančios konservatyvūs pažūrūs. Europoje, Šiaurės Amerikoje, Japonijoje ir Komunistiniame pasaulyje žmonių skaičius stovės vietoje arba mažės, tuo tarpu Azijoje, Afrikoje ir vadinamame trečiajame besivystančių tautų bloke vis dar didės. Vakarų Vokietijoje pirmą kartą 130 metų laikotarpyje bus daugiau mirimų, kaip gimimų ir per tai gyvenimų skaičius iš dabartinių 62 mil. sumažės iki 57. Namų ir butų būslas perteklius, mokesčiai socialiniams reikalams padidės 50%, žaislų, kūdikių maisto ir rūbų pramonė jau dabar sparčiai mažėjanti, mokytojų perteklius didės. Tačiau, esą nesunkų gimimų skaičių ir padidinti, net ir nedraugiant pilulių naudojimo. Buvę 40 metų amžiaus kartos, piliuliuose, kad gimimų skaičius New Yorke žymiai padidės.

AGRICULTURAL OUTLOOK FOR 1975

by Eugene Whelan
Minister of Agriculture

You will pay more for food in 1975. You deserve to know why. It starts at the farm gate. Statistics Canada puts the facts on the table. It will cost more for farmers to produce food this year. Fuel costs are up. So, is the cost of farm machinery, fertilizer, hydro - and most other everyday farm inputs. The fuel bill alone is mammoth - about \$370 million each year. It takes 2/5 of an imperial gallon of gas to produce a bushel of wheat. This doesn't include the fuel used to make fertilizers fed to the crop, or for the drying or transporting of the grain. Most farmers have much more than a \$100,000 investment in land, equipment and livestock. At today's interest, farmers are paying an arm and a leg simply to carry debt charges. In 1974, they paid about half a billion just in interest on their debts.

These are real costs. As they go up, so will the price of food. This is the way it has to be. Farmers themselves have geared up to produce adequate supplies of food. We have never seen supermarket shelves empty of beef, eggs or vegetables.

In fact, our producers are so efficient that they not only supply our market, but they are also giant exporters. One out of every three dollars the farmers are paid for their produce comes from abroad. On top of that, the high productivity of our farmers enables Canada to do more than its fair share to help feed the hungry in this world. In each of the next three years, Canada will be giving a minimum of 100,000 tons of food grains to food aid programs. That's 10 per cent of what the United Nations officials estimate is needed to feed the world's starving people.

Canada's farmers are great providers. But they cannot afford to keep up production unless they get a fair return for their labour and their investment.

This year is not going to be a good one for farmers. Statistics Canada says the signals point to an 11 per cent whopping increase in the cost of producing farm products. This is so much of an increase, in fact, that even though gross farm incomes are expected to increase by 4 per cent - net farm incomes are expected to nose-dive by 12 per cent. In plain language, inflation will take a big bite out of the farm income this year.

The farmer gets only 40 per cent of your food dollar. Processing and marketing costs make up the remainder. Costs, in these sectors too, are heading up. Unions are demanding higher wages. The cost of transportation, packaging and promotion have been increasing.

What does this mean to consumers? A lot. The top food economists estimate that Canadians will be paying 15 per cent more for food in the first six months of this year, than they did last year.

That's where we stand. Let's put it into perspective. Canadians spent an average of 18.2 per cent of their disposable income on food in 1973. That's less than in any other country in the world other than in the U.S. We run neck-in-neck with the U.S.

Is there just reason for Canadians to haggle over paying a few more cents for a quart of milk or a pound of carrots today when there are ample supplies of fresh high-quality food on supermarket shelves at reasonable prices? Whether we continue to have a healthy farm economy in the future hinges on how Canadians answer this question.

I would like to hear what you think.

Liberalų Partijos informacija apie vyriausybės darbus.

BENDRUOMENYBĖS

TAUTINIŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ

I pirmąją Kanados lietuvių Tautinių Dainų ir Šokių šventę užsiregistravo 8 chorai ir tiek pat tautinių šokių grupių - viso virš 500 dalyvių. Pasirašyta sutartis su Hamiltono Forum arenos direkcija (salė turi virš 4000 sėdimų vietų), sumokant už šeštadienį ir sekmadienį 2000 dol. Direkcijai prašant pusę nuomos jau įmokėta. Organizacinis Komitetas prašo visų programos dalyvių į Hamiltoną atvykti spalio mėn. 11 d. rytą.

dėjęs "tamsiojo savaitgalio" pasėkoje, kai nebuvę elektros. Daug daugiau vaikų gimė Vokietijoje, kai buvęs uždraustas automobilių naudojimas savaitgaliais taupant benzina. Esą gimimų skaičiui padidinti užtektų savaitgalį uždrausti automobilių naudojimą ir sustabdyti televizijos programas...

NIXONO PERSIKĖLIMUI 367,000 DOLERIŲ

Nixono persikėlimui JAV Kongresas buvo paskyręs \$200,000 pirmųjų šešių mėnesių laikotarpiui, tačiau per pirmuosius tris mėnesius jau išleista \$367,000. Esą, kai kuri os išlaidos toje sumoje negalintios būti įskaitytos į leistąją sumą. Baltųjų Rūmų sekretorius Nessen suminėjo šias svarbesnes pozicijas: valstybės tarnautojams pasiūlytiems į San Clemente, Kalifornijoje, su prezidentu \$107,000, tų tarnautojų pragyvenimo išlaidos \$47,000, Nixono dokumentų supakavimas ir apsauga pagal teisimo nurodymus \$83,000, raštinės išlaidos \$52,160, ryšių palaikymas tarp Baltųjų Rūmų ir Nixono rezidencijų Kalifornijoje ir Floridoje \$30,000 ir kt. Be to, slaptosios policijos apsauga iki Nixono amžiaus galo kainuosianti maždaug po \$600,000 į metus.

kadangi prieš pietus įvyks bendra repeticija. Išspausdintas tautinių dainų ir šokių repertuaras ir jau išsiuntinėtoms visoms tautinių šokių grupėms ir chorams. Paskirti dirigentai ir akompaniatoriai, nustatyta chorų dalyvių apranga. Svarstomas šventės nufilmavimas ir dainų plokštelių išleidimas.

Penktadienį, spalio mėn. 10 d. Hamilton Place salėje bus lietuviškos poezijos ir prozos vakaras, dalyvaujant Aukurui ir akt. L. Barauskui. Bendras dalyvių pobūvis bus šeštadienį, spalio mėn. 11 d. karėvinių salėje, talpinančioje 2000 asmenų.

Dar kartą primename visiems Kanados ir JAV lietuviams, kad I-ji Kanados lietuvių tautinių dainų ir šokių šventė prasidės spalio mėn. 6 d. ir baigsis spalio mėn. 12 d. - sekmadienį Forumo arenoje šio krašto visų chorų ir tautinių šokių grupių bendra programa. Muziką ir maršus šventei pritaiko Z. Lapinas. Org. Kom. Inform.

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1975 m. Š. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių Slidinėjimo Pirmenybės įvyks vasario 22 d., šeštadienį Blue Mountain Park Ski Resort, Collingwood, Ontario.

Rengia- Toronto LSK Vy-tis.

Programoje: Didysis Slalomas / Giant Slalom / Ir Slalomas / Slalom / šiose klasėse: jaunučių / žemiau 13 m., jaunių / 13-16 m., vyrų / 17-44 m., vyrų veteranų / virš 44 m. / ir moterų / amžius neribotas.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Informacijos gaunamos ir registracija atliekama iki vasario 16 d., šiuo adresu:

Vincas Paulionis, 219
Briar Hill ave., Toronto 12
Ont., tel. /416/488-2274.

Smulkios informacijos išsiuntinėtoms visoms sporto klubams.

Dalyvavimas atviras visiems slidinėjtojams.

PRĄŠIU IR "GIMTOJO KRAŠTO" REDAKTORIŲ ŠI LAIŠKĄ ATSPAUSDINTI

Šis laiškas buvo pasiūstas LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui, Motiejui ŠUMAIŠKUI, Vilniuje:

Liečia: Lietuvių tikinčiųjų reikalus Lietuvoje ir užsienyje.

DIDŽIAI GERBIAMAS TAMSTA PIRMININKE,

Visada prisimenu Jus aple Kalėdas ir Naujus Metus. Šiandien vėl rašau Jums labai svarbiu ir aktualiu klausimu.

Gruodžio mėn. Bažnyčia pradėjo naujus bažnytinis metus. Šventasis Tėvas-Popiežius Paulius VI- paskelbė juos Jubilėjiniais metais.

Jis ragina visus žmones dvasiniai atsinaujinti, susitalkant su Dievu, artimu ir pačiu savimi. Mes privalome vienikitiems atleisti, dovanoti, vieni už kitus mels-tis bei konkrečiai pagelbėti.

Aš myliu Lietuvą už Ją meldžiuosi ir čia Vokietijoje Jai tarnauju, tarnaudamas kiekvienam broliui ir seseriai.

Šiuo maloniu krepšiuo-si į Jus, kaip aukščiausiąjį Lietuvoje pareigūną, prašy-damas pagalbos paslaugos tikintiems lietuviams:

1. leisti ir duoti galimybę Lietuvoje spausdinti lietuvišką periodinį religinio turinio dienraštį, savaitraštį, žurnalą, kalendorių, gles-mynus, knygas;

2. leisti ir duoti galimybę per Vilniaus Radijo ir Tele-vizijos stotį reguliariai sekmadieniais ir šventadieniais transliuoti lietuviškas pamaldas su giesmėmis ir

pamokslus;

3. leisti ir duoti galimybę per Vilniaus Radiją ir Tele-viziją geriausiam Lietuvos chorui ar kurlam nors meno kolektyvui pristatyti lietuvišką giesmę tikinčiam lietuviui Tėvynėje ir užsienyje;

4. pagaminti pakankamą kiekį lietuviškų muzikos plokštelių ir magnetofono juostų su lietuviška religine muzika bei giesmėmis. Čia turėtų būti gera kokybė, kad galima būtų užsisakyti jas užsienio lietuviams!

5. pakankamai atspausdinti aukščiausios rūšies popierius religinių paveikslų bei atvirukų: lietuvių religinio meno, o taip pat ir Lietuvos Madonų, Aušros Vartų, Trakų, Šiluvos, Pažaislio, Kalvarijos Dievo Motinos paveikslų ir atvirukų;

6. leisti ir suteikti galimybę lietuvišką religinę spaudą, muzikos plokšteles, magnetofono juostas, paveikslus, atvirukus, paveikslėlius bei visa kita kaip religinį meną platinti visose Lietuvos ir užsienio knygynuose - parduotuvėse.

Tai yra tikrai rimti ir aktualūs mano ir visų lietuvių tikinčiųjų prašymai. Jūs galite ir turite šiuos mūsų prašymus išpildyti, nes Jūs esate aukščiausiose pareigose ir kaip toks privalote žinoti, kad Lietuvos piliečiai nebūtų skriaudžiami diskriminuojami.

Jūs turėjote progos pastebėti, kad lietuviai katalikai buvo diskriminuojami savo Tėvynėje, toje gražioje ir talkioje Lietuvoje.

Laikas Jums užstoti pažeminuosius ir nuskriauduosius! Jums nevalia toleruoti tų klaidų ir skriaudų, kurias patiria mūsų tautos tikintieji dabar, ir anais caro laikais spaudos draudimo metais/ 1863-1904/! Šiomet jau 30 metų, kai Lietuvoje uždrausta religinė ir tautinė spauda! Kodėl ir šandien lietuviai tikintys turi savo Tėvynėje kentėti priepauidą?

Šiuo maloniu prašau Jus mano ir visų lietuvių tikinčiųjų prašymą patenkinti. Su nuoširdžiausiais lietuviškais Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų linkėjimais-

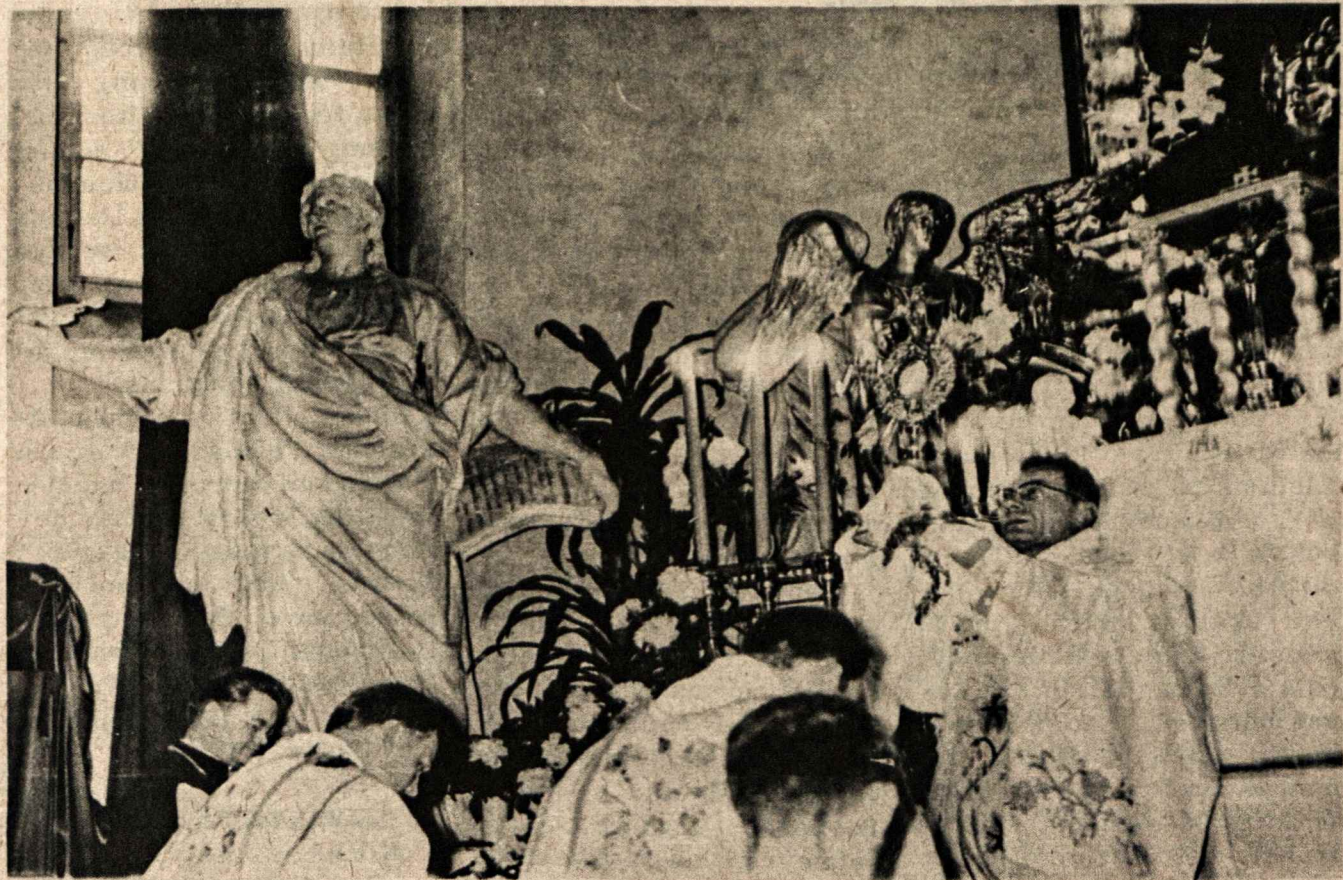
Kun. Vaclovas Šarka,
Dekanas.

Kai kurie vokiškieji laik-raščiai ši laišką išties atspausdino/išveistą i vokiečių kalbą/, patvirtindami, kad laiške minimi punktai yra pilnai pamatuoti, rimti bei aktualūs.

Šio laiško kopiją gavo ir visa eilė Hamburgo diplomatu, konsulu, gen. konsulu.

DEMESIO!

NL naujoji valdyba nutare siuntinėti laikraštį tik už \$5.00 pirmuosius po užsikymo metus naujiems skaitytojams. Spausdinama atkarpa 8 psl., kviečiami pasinaudoti.

VILNIAUS ŠV. POVILO BAŽNYČIOJE PAMALDŲ METU - Nuotrauka iš 1971 metų.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbiai ir korespondentai spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonių. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

PANORAMA

LIETUVIŲ TAUTA GYVA IR TEBEVEIKIANTI...

Aktyvijoje lietuvių tautos išeivija ne tokia gausi skaičiumi, - o ir tie patys negyvena vienoje vietoje, išsiskaldę po visą pasaulį daugelyje kraštų, keliuose žemynuose. Tai mūsų silpnybė, bet gal ir stiprybė, nes kartais mažos lietuvių grupės daugiau padaro už didesnes.

Apie naujus, mus liečiančius įvykius, greitai sužinome per savo spaudą, radiją. Naudojame ir telefoninius pokalbius, siunčiame telegramas. Taigi, galime greitai reaguoti ir stengiamės tai atlikti. Galėtumėm dar greičiau reaguoti, jei dar tikslėsius, tvirtesnius komunikacijos ryšius turėtumėm, jei mūsų informacijos įstaigos būtų greitesnės, politinė vadovybė judresnė ir gal jaunesnė. O vispusiška informacija labai svarbus reikalas. Turime žinoti ne tik tai kas buvo, bet atspėti, ką mūsų didysis priešas galvoja, planuoja, kas gali įvykti rytoj.

O gal mūsų darbas, mūsų balsas, protestas, demonstracijos yra beprasmiškas dalykas? Gal be reikalo taip ilgai ir taip labai stengiamės ne daug ko tepasiekdami? Mūsų tarpe kartais atsiranda ir pesimistų. Jie sako "Lietuvos neišvaduosime". Kartais vienur kitur, girdėti balsai ar bevarta Lietuvos laisvinimo darbą tęsti, aukotis ir aukoti, ar nereikėtų kitaip orientotis ar nieko neveikti. Teisybė, tokių balsų labai mažai, bet visgi reiktų į šį klausimą atsakyti.

Atsakymą duoda kartkartėmis mus pasiekę iš okupuotos Lietuvos laiškeliai, išvengę cenzorų. Viena jų rašoma:

"Mūsų gyvenimas tikrai nėra lengvas. Tiesa, mes jau senai apsipratome su įvairiais trūkumais. Išmokome gyventi be galo sunkiame ankštuose kambariuose, žiemos metu kęsti šaltį, ieškoti maisto, stovėti prie krautuvų ilgose eilėse, bet negalime niekaip susitaisyti su mintimi, kad taip amžinai sovietinių rusų vergijoje ir likime. Mus kartais pasiekia žinios, kad ten užsienyje jūs energingai kažką darote, kad Lietuva būtų laisva. Tai mes, be ko kito, jį turime iš patalpinusių rusų valdinių ir jų pataikūnų veidų, skaitome jų spaudoje, kaip jie susijaudinę koneveikia jus, niekina kažkokius "veik-

jus", "veiksnius". Tiesu keliu elnate, lietuviai ir mums daug padedate. Jei gal ne jūs, ne jūsų ligametė kova, jei ne jūsų pastangos ir demonstracijos, niekas pasaulyje nežinotų, kad Lietuva yra pavergta, rusai darytų su mumis ką panorėtų. Lietuvoje nebebūtų likę lietuvių, nebūtų Lietuvos, nes ją būtų ištikęs visiems gerai žinomas Krymo totorių, Volgos vokiečių, čečėnų ir kitų mažesnių tautų šturpas likimas".

Ar ilgai bus kova, kurios ir galo nematyti, prasminga ar beprasmiška, reikalinga ar nereikalinga, tiksliai ar netiksliai atsakymą duoda ir pats mūsų priešas.

Pažvelkime tik, kaip prieš šio žvalgybos agentai jau 30 metų nepaprastai stropiai ir tiksliai seka kiekvieną mūsų žingsnį, reaguoja į mūsų darbus, pareiškimus. Kaip jaudinasi okupantas dėl mūsų pasiektų laimėjimų ir kaip džiūgia, kai retkarčiais mums kur netyksta. Paskaitykime tik okupantų laikraščius, maskvinius ir vietinius leidžiamus lietuvių kalba. Pažvelkime į rankas specialiai lietuviams išleistiems skaidyti ir provokuoti skil-

tiama Vilniuje leidžiamą savaitinį. Kiek daug vietos jame skiria replikoms prieš "buržuazinius nacionalistus" apie Lietuvos okupaciją, mūsų veiksmus, organizacijas. Pagaliau, kiek daug mūsų šalpos, griežtai nepolitinių organizacijų, Baltų. Pridėkime dar kiek daug yra įvairių okupantų provokatorių, samdytų ir savanorių agentų mūsų tarpe, o taip pat kiek neišmanėlių, šiaip gerų lietuvių tarpe, kurie duodasi agentų suklaidinami. Visa tai susumavus, susidarys išpuolis, kad okupantai mūsų tarpe vis dėlto, ši tą padaro, kai ko pasiekia.

Lietuvos žmonių ryšiai su laisvu pasauliu, net su savo giminėmis užsienyje labai menki. Lietuviška spauda iš šio žemyno ar iš laisvųjų vakarų kraštų jų nepasiekia. Tačiau, kiekvieno mūsų svarbesnio laikraščio, ar žurnalo, knygos keli egzemplioriai nueina. Juos gauna tam tikros įstaigos. Juos seka saugumo įstaiga, aukštesni pareigūnai specialiai. Yra žinių, kad kai kurie mūsų žurnalistai, redaktoriai turi okup. Lietuvoje savo "angelus sargus", kurie seka jų rašinius, ypač redaktorių straipsnius verčia į rusų kalbą ar polemizuoja, atsako į iškeltus klausimus komentuodami komunistų partijai priimtina forma.

Okupantams labai nepatinka lietuviškos radijo trans-

liacijų. Nepatinka ir radijo vaitinukų. Kiek daug vietos jame skiria replikoms prieš "buržuazinius nacionalistus" apie Lietuvos okupaciją, mūsų veiksmus, organizacijas. Pagaliau, kiek daug mūsų šalpos, griežtai nepolitinių organizacijų, Baltų. Pridėkime dar kiek daug yra įvairių okupantų provokatorių, samdytų ir savanorių agentų mūsų tarpe, o taip pat kiek neišmanėlių, šiaip gerų lietuvių tarpe, kurie duodasi agentų suklaidinami. Visa tai susumavus, susidarys išpuolis, kad okupantai mūsų tarpe vis dėlto, ši tą padaro, kai ko pasiekia.

Faktų kalba rodo, kad kuo mes labiau puolame okupantus, juo labiau prieš jų savąją protestuojame, demonstruojame, juo Lietuvoje gyvenantiems mūsų tautiečiams yra lengviau: jie sekami, bet nedeportuojami, lyg ir leidžiama jiems šiek laisviau kvėpuoti.

O kaip mūsų tauta okupuotoje Lietuvoje? Viena pranešime iš Žemaitijos sakoma, kad nuo 1944-1952 m. vien tik Telšių apskr. žuvę daugiau kaip 2000 Lietuvos laisvės kovotojų. Atsirado žmonių, kurie paruošė žuvusiųjų sąrašus, aprašė žuvimo aplinkybes. Medžiagą saugojama atelies istorikams. O šiuo tarpu tauta laikosi įvairiausiomis kitomis priemonėmis.

K. Lukas

Kad neitume į kapą be likusio ženklų

(išskiliaujantiems amžinybėn ir ateinantiesiems į šį pasaulį)

Vincas Kudirkas yra pasakęs: "... kad nesupelytume ir neitume į kapą be likusio žmogumi buvę..." Norėčiau dar papildyti sava mintį, "... kad ateldami į šį pasaulį, žinotume iš kur mes kilome ir kuriuo keliu turime eiti, kad nepažūtume be likusio ženklo lietuvių gimę..."

Ne nauja mintis, kad kiekvienas lietuvis mums yra brangus, kad kiekvienas lietuvis, turtingas ar vargšas, ar jis paprastas žmogus darbininkas, ar aukšto išsilavinimo profesionalas. Visi esame gyvenime kaip lietuviai esame vertingi, visi paliekame savo tautai, vienas daugiau, kitas mažiau, tam tikrą įnašą. Dabar gi, tikrai apie mažą dalelę žinomųjų mirusiųjų lietuvių rašomos biografijos ir dedamos nuotraukos. Nevisiems ir paminklai kapinėse yra pastatomi. Praeisi dešimtmetis ir niekas nežinos, kad toks ar kitoks lietuvis iš viso gyveno.

Ar nevertėtų išelšančius ir ateinančius registruoti tam tikrose kartotekose ir aprašyti kad ir eilinio lietuvių gyvenimą, jo kilmę ir pridėti nuotrauką. Tokią savo mintį papasakojau mūsų Generaliniam Konsului Stumčiui, kuris jai pilnai priitarė, tačiau iškilo klausimas, kas gi tokio darbo imsis?

Prieš keliolika mėnesių spaudoje pasirodė žinutė, kad tokio mirusių ir gal gimusių registracijos darbo imsis ar ne Balzeko Muziejus. Tačiau, visas šis rei-

kalas toliau, atrodo, nenagrinėjamas.

Ar mes kartais ne per dažnai išmėtome gerus sumanymus ir jų vykdymą? Šis darbas, ar nebūtų tikimas mūsų Enciklopedijos Leidykla? Ji, registruodama mirusius, gimusius ir pasijungėjusius lietuvius, palenktų darbą enciklopedijos papildymui.

Koks galėtų būti konkretus planas? Sakysime, jei mūsų Enciklopedijos Leidykla pradėtų tokią registraciją, kiekviena šeima, kurios narys miršta ar gimsta, ar kita ypatinga proga pasiūstų leidyklai platesnį aprašymą apie pamirštiną žmogų su jo nuotrauka. Leidykla tokius aprašymus suklasifikuotų. Aišku, kad tokiame darbe reikės papildomo tarnautojo. Bet, ar kiekvienas, n norėdamas įamžinti sau brangų asmenį nesumokės 10 ar 20 dolerių? Tuo tarpu antkapiai kainuoja šimtus dolerių, o čia už keliolika dolerių liks atmintis ateinančioms kartoms. Nebabejoju, kad laikas nuo laiko galės leidykla išleisti periodines brošiūras su gyvų, gimusių ar mirusių aprašymais. Tuo tarpu į mūsų laikraščius patenka tik dalis tokių pamirėjimų. Čia gi turėtume pilną ateinančios ir išelšančios kartos registraciją, kuria, neabejoju, visi domėtusi.

Baigiant, noriu pridėti kad tokį darbą reikės tęsti, ir atgavus nepriklausomybę, čia, tremtyje.

K. Klatauskas

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškeliai, atgarsiai

JAUNIMAS IR LIETUVIŠKA SPAUDA

Kiekvieną savaitę Kanadoje išleina du lietuviški laikraščiai: daugelio žmonių darbo ir pastangų vaisius. Jų skaitytojų galėtų būti ir daugiau, jeigu jaunimas kreiptų bent truputį dėmesio. Bet daugumas jaunimo neskaityti lietuviškų laikraščių ir net nesidomi jais. Kodėl?

Pirmausia ir svarbiausia, yra kalbos klausimas. Visi praleidome bent dešimtį metų šeštadieninė mokykloje, tačiau diktantai ir daiktavardžių linksniavimai yra praeities dalykai, ir visos gramatikos taisyklės senai pamirštos. Nebereikia per savaitę perskaityti novelę. Nebereikia sukli gal-2 psl.

kas: kas tas vardininkas, o kaip kilmininkas - ar "ko", ar "kuo"? Be praktikos, - pamirštame. Senai neskaityti, nerašius lietuviškai, net trumpiausio straipsnio skaitymas pasidaro jėgų įtempiamas.

Į šią problemą įeinai ir laiko, ir noro klausimas. Lietuviškai skaityti mums nėra malonumas - yra sunkus darbas, kuris reikalauja didelių pastangų. Jeigu norim skaityti, reikia ramiai atsistoti su visokiais žodynais arba pasitikrinti ar tėvai namuose, kad kas nors galėtų padėti-paaiškinti. Žinant iš anksto, kad šis užsiėmimas bus sunkus, mums trūksta entuziazmo ir noro. Negalint tik sėst ir laisvai skaityti, tas skaitymas pasidaro nemalonus, ir dauguma iš mūsų numetam laikraštį, galvodami vėliau pasimilti, bet, žinoma, antrą kartą vėl tai kas paima.

Lietuviškos spaudos turinys nėra mums patrauklus: pasaulio žinios, suvažiavimų pranešimai, "Kaip buvo Lietuvoje", naujų knygų recenzijos, Simas Kudirkas, maitas ir lietuvių kolonijau naujienos.

Pasaulio žinias mes kiekvieną dieną galime skaityti anglų laikraščiuose - plačiau ir aiškiau aprašytos. Man asmeniškai neįdomu VLIKo dabartinė strategija Lietuvos išlaisvinimui, ar kad šv. Barbaros organizacija paruošė grybų vakarienę. "Kaip buvo Lietuvoje" ypač smetonos laikais - tai viena

tema, kuri pernaudota.

Jeigu jaunimas nemoka ir tingi lietuviškus laikraščius skaityti, tai jiems ir knygos nesvarbu. Kartais pagalvoju: Ačiū Dievui, kad Simas Kudirkas laisvas - dabar nors mūsų laikraščiai turėtų naują temą puslapiams užimti.

Naujienos praeina geriausiais įdomu sužinoti kas gimė, kas mirė ar pan.

Bendrai imant, šitoks mūsų laikraščio turinys praeina geriausiais mūsų tėvams, bet mums - jis nesvarbus.

Jaunimas, tačiau, nėra griežtai nusistatęs prieš lietuvišką spaudą. Kartais karto pasijuokiam iš laikraščio turinio, bet mes niekad neprotestuojame, kad mūsų tėvai juos skaito. Mes nesam "nutautėję" - mes jaučiame savo trūkumus, savo nesugebėjimus lietuvių kalbos vartojime. O ką mes galime padaryti, jeigu straipsniai mums neįdomūs? Neskaityti ir anglų kalba, jei straipsniai neįdomūs/.

Šios problemos negali išspręsti. Nežinau, ką kaltinti: Tėvus, kad atpratino nuolietuvių? Mokytojus, kad neįmoko mūs daugiau? Spaudą, kad neįdomi? Ar pačius save, kad nustojo lietuviškai skaityti, pabalgę šeštadieninė mokykla?

Daina Kerbelytė, Montreal, P.O.

ISSIVALYKITE SAVO KIEMĄ

Per pietų pertrauką eina - me pasivaikščioti su vienu

kanadiečių. Yonge gatvėje

pilna žmonių. Staiga pristoją prie mūsų Kršna "apaštala", apsisitautę paklodėmis, nuskutę galvas plikai, tik kuokštą plaukų palikę, lyg kiniečių kasą. Tas "apaštalas" siūlo pirkti brošiūras, prašo paaugoti. Aš atsispaščiau, ir einu tolyn, gi anglas jam pasakė: "Važiok į savo tėvynę Indiją, išsivalyk savo "backyard", nuogus pridėk, alkanus papenk, susitvarkykite pas save. Mes mokame tvarkytis be jūsų patarimo". Mane pristylęs, patiškinu, kad su visais pasaulio agentais, parazitais, reikėtų kovoti, kaip su visomis blogybėmis.

Pagalvojau, kad tos anglo pastabos labai tikrai ir komunistų propagandistams užsienyje.

Pirmausia, tegul sukuria "komunistinį rojų" savo krašte. Tegul rusai social pavalgydina, aprenka, išleidžia iš "Gulag" į laisvę nekaltus žmones ir jų pavergtomis tautomis duoda laisvę!

Tik sukūrę pavyzdinę "komunistinį rojų", galėtų rusai piršti savo prekę kitiems.

Kam rusai apgaudinėja save ir kitus? Prabhpada. Toronto, Ont.

Netinkamas žemėlapis

Žemėlapis, nusikalstantis lietuvių tautai, jį išleido JAV LB-nės Švietimo Taryba 1973 metais.

(Pabaiga)

Algirdas Gustaitis

KOKS AUTORIS YRA J. ANDRIUS?

J. Andrius save įkyriai pristatinėja kaip to Lietuvos žemėlapiu autorius, savo pavardę atspausdinęs pasipūtelškę didelėmis, storomis, raldėmis, tarsi nuo raidžių ploto pareina garbės ir nuopelnų svoris.

Iš kur jis gavo pagrindinius griaučius Enciklopedijos 1956 m. išleistam Lietuvos žemėlapiui? Jis skelbiai ne tik dirbęs Lietuvos kariuomenės Topografijos skyriuje, bet net buvęs jo viršininku.

Lietuvos kariuomenės vad. Stasys Raštikis sa-

vo raštų III tome "Ivykliai ir žmonės", skyriuje Lietuvos kariuomenės dalys ir jų vadai, apie Karo Topografijos skyrių 168 psl. rašo:

- Karo topografijos skyrius rūpinosi Lietuvos žemėlapių paruošimu ir jų gamyba. Tam skyriui vadovavo plk. inž. A. Krikščionas".

Lietuvių Enciklopedijos XIII t. 113 psl. yra žinių apie plk. inž. doc. Antaną Krikščioną. Jis g. 1891 m. VI. 6 d. Ašmintos km., Prienų valsč. Marijampolės aps. Mirė 1942. VI. 16 d. A. Panevėžyje. Pasmokęs Lietuvoje. 1910-15 m. studijavo ir

(Nukelta 1 psl.)

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Iš Detroito rašo Alf. Nakas

I Gruodžio 13-17 dienomis Detroito viešėjo Simas Kudirka, Marija Genovaitė Kudirkienė ir Marija Šulskienė. Kas jie per vieni, aiškinti niekam nebereikia. Ir nereikia aiškinti, kaip jų mūsų liaudis laukė, kaip šiltai sutiko juos.

Jų kėlonės po lietuvių telkinus šlaures Amerikos kontinentę, galima sakyti, dar tik prasidėjo. Buvo Niujorkas, buvo Bostonas, buvo Clevelandas, buvo Detroitas, Omaha, Los Angeles ir dar keli Jungtinių Valstijų miestai. Buvo trumpam užgriebta, regis, kanadiškė Otava, kanadiškis Torontas. Dar tik trumpam pas jus, kanadiečiai. Be abejo, jie atvažiuos į kiekvieną lietuvišką telkinį ir telkinėlį, kur tik bus pakviesti. Atvažiuos ir su Kanados lietuvių vienu bei kitu ilgiau, po keletą dienų, pabuvoti.

Sakau, mūsų liaudis Simą ir jo šeimą sutinka nepaprastai šiltai, o Simas liaudžiai irgi nelieka skolingas, nes jo paprasti bet nuoširdūs žodžiai uždega naujas vilties ugneis. Visai kitas dalykas su tais, kurie tariasi stovį liaudies priešaky, kurie tariasi liaudžiai vadovaujant ir Simą globojant. Pas mus, Jungtinėse

Valstijose, tiek Detroito, tiek eilėje kitų kolonijų, tarlamieji vadai piausto vieni kitiems gerkles, lipa per vieni kitų galvas, kad tik šalia Simo nuotraukose būtų matomi, kad tik savo pavardes sutikusių aprašymuose regėtų. Jeigu tokie "užkulisiai" ir liktų tik užkulisiais, tai tylėčiau kaip žemė. Bet apie intrigas ir rietenas dėl garbės žino visi, įskaitant patį Simą.

Tai ir primenu jums, broliai Kanados lietuviai, kas pas mus darosi. Ir patariu: nediktuokite vieni kitiems savo valios Simo artumos siekdami; neniekinkite vienas kito, nelipkite vienas kitam ant galvos, nesiveržkite pro plačiai atvertas duris. Porą dienų stebėjęs priėjau išvadą, kad Simas tikrai tvirtas vyras, tiek fiziniai, tiek ir dvasia. Visi gausite progą prie jo prisitarti nesigrūdami, visi galėsite jam ranką paspausti, su juo šnektelti. Tik kantrybės, geros valios, tik pagarbos ir meilės vienas kitam!

II

Vadinkime tai recesija, depresija, ekonominė krizė, ar kaip tik norite, bet Detroitas pirmutinis į tą baltą pasinėrė.

Esu Chryslerio įmonių darbininkas, tai iliustruosiu apie

1974 m. gruodžio 16 d. Detroito lietuvių surengtame pagerbime Simą Kudirką sveikina Michigano Universiteto studentai ir išteikia jam dovanėlę. Iš dešinės: S. Kudirka, Asta Banionytė ir Jonas Nakas.

save ir savo bendradarbius rašydamas. Mano darbo stažas (seniority) – 25,75 metų, bet kai iš valandinio darbininko tapau braižytoju, vadinamas departmental seniority yra "tik" 17 metų. Pirmasis skaičius geras viskam (pensijai, atostogoms ir kitoms privilegijoms), išskyrus atleidimų dėl darbo stokos reikalui. Ižengęs į paskutinį darbo penkmetį (nes planuoju panaudoti formulę "thirty and out" ir darbą palikti 1979 metų pavasarį), 1974 metų lapkričio 27 d. iš darbo buvau atleistas. Atleido, tiesa, ne pagal darbo stažą. Atleido visus, visą Chryslerio engineeringą, įskaitant ir tuos, kurie turi 40, 45 ir arti 50

metų darbo stažą. Atleido braižytojus, inžinierius, mechanikus, laboratorijų chemikus, modelių lipintojus – visus iki vieno. Liko tik organizacijos skeletas, susidedantis iš šimto – kito darbų prižiūrėtojų ("bosų"). Kad galėtų su mumis, paleistaisiais, palaikyti telefoninį ryšį. Pradžioje mums pasakė, kad paleidžia 5 savaitėmis ir kad sausio 6 dieną turime grįžti. Prieš pat Kalėdas kiekvienam pranešė telefonu, kad nedirbsime visą sausį ir kad vėliau lauktume sekančio telefoninio pranešimo.

Chryslerio korporacija turi arti šimto penkiasdešimt tūkstančių darbininkų bei tarnautojų ir yra trečioji di-

džiausia automobilių kompanija pasaulyje (po General Motors bei Fordo). Imant Amerikos pramonės mastu apamai, Chryslerio korporacija darbininkų skaičiumi stovi bene septintoje ar aštuntoje vietoje. Ne valandinų (salaried) tarnautojų čia dirba apie 30 tūkstančių. Kaip tik beveik visi jie dabar ir yra paleisti. Toks įvykis pirmas automobilių pramonės istorijoje.

Ilgainiui ima aiškėti, kodėl taip įvyko. Dėl daugelio priežasčių automobilių prekybai labai sulėtėjus, Chrysleris jų pagamintų, bet neparduotų turi apie tris šimtus penkiasdešimt tūkstančių. Jų pagaminimas kainavo keletą milijonų dolerių, o neparduodant visiškai išseko iždas. Specialūs pramonėi tarnaujantys mašinai teikti trumpalaikes, iš mažų procentų paskolas. Korporacija, kuri iš vienos pusės nebeteri pinigų kasdienėms operacijoms, iki mašinų vėl žmonės ims pirkti. Tai ir viskas. O mes sėdim namie ir laukiame. Nors paleido visus iš karto, bet ims šaukti pagal darbo stažą. Braižytojai priklauso profesinei sąjungai, tai kurį laiką mums mokės 95% neto algos. Sutartyje įrašyta, kad 95% turime gauti ištiesius metus, bet jau žinome, kad didžiausią masę iš karto paleidus, fondė esama pinigų tik aštuonioms savaitėms. Uniai nepriklausantiems inžinieriams jau dabar riesta: jie tegauja tik valdžios mokamą bedarbio pašalpą – gal 20-30 nuošimčių normalios algos. Infliacijai siaučiant, mokėdami hipotekos mokesčius už namus – kiekilgai gi jie gali laikytis? Chryslerio padėtis šiuo metu yra sunkesnė už kitų. Bet automobilių pramonėje darbo netekusių jau yra nebe dešimtys, o šimtai tūkstančių. Detroito metropolijai ir keliems kitiems Michigano miestams automobilių pramonė maitina. Tad Michigane apamai ir ypač Detroito bei jo apylinkėse ekonominė velniava jau prasidėjo. Kaip ilgai ji tęsis, kuomet baigsis, šiandien sunku pasakyti.

Kapitonas iš karto kiek sumišo ir nenorėjo patikėti Miezlaiškių intencijai. Klausė, ar tik valstijų taurieji geriamai ji nebus kaip nors pavėkė. Bet Miezlaiškis galvojo blaiviai ir iš patyrimo geras žinojo, kad tokia proga jo gyvenime daugiau gali nepastatyti, ir kaip anam esant mechanikui sprendimus reikia daryti žaibo greitumu. Po tokio gana dramatiško pasikalbėjimo, kapitonas prašė Miezlaiški grįžti atgal į kambarį. Tada jis aplepus valandos telefonikalbėjosi su įvairiomis vokiečių įstalgomis.

Įtampa atslūgo, kai vokiečių kapitonas, grįžęs į kambarį, davė ženklą, kad viskas tvarkoj. Liko tik problema kaip atskratyti rusiškojo palydovo. Jei Miezlaiškis pasakytų, kad nebegrįžta į laivą, gali įvykti susirėmimas.

Bet ir apleta jau buvo pagaltota. Kai vokiečių kapitono žmonos valruojamas automobilis atvažiavęs į uostą buvo netoli žalgirto laivo, Miezlaiškis paatškino savo rusiškam "draugui", kad jis dar turis reikalų su kapitonu ir kad jis išlėpęs palauktų jo grįžtant. Paprastai visi jūrininkai uostuose veda savo privačius "biznelius". Gavęs pažadą, kad Miezlaiškis sugrįš už 10 minučių, rusas išlipo iš automobilio ir pasiliko laukti.

Nuvažiavus į nuovadą, Miezlaiški perėmė vokiečių policijos pareigūnai, Miezlaiški išsivėžė į Luebecką, o už kelių dienų į Hannoverį. Suprantama, kad vokiečiai domėjosi ne tik pabėgėliu, bet ir jo žiniomis. Bendrai reikla pasakyti, kad vokiečių policijos ir saugumo pareigūnai buvo labai korektiški, tiesiog draugiški. Kiekvieną vakarą jie išsėdavo savo globotinį į miestą, geresnėje uželgoje pavalgydindavo arba net į kiną nuveddavo. Tai buvo ne naivūs JAV admiralai, kurie netgi savo pusiau kariniame laive leido šeiminiškai rusų jūrininkams ir nežmogišku būdu pastgrobti Simą Kudirką.

Paskutinis Miezlaiškių kelionės etapas į laisvę buvo Nuernbergas. Ten atvykus, buvo sužinota, kad sovietų konsulas Bonnoje noris su pabėgėliu pasimatyti. Nežinodamas, kaip į tai reaguos vokiečiai, jis prašėsi jų patarimo. Vokiečiai davė suprasti, kad jiems būtų geriau, jei Miezlaiškis su konsulu pasimatytų. Tokiu atveju sovietai neturėtų pagrindo vokiečius apkaltinti.

Sutartu laiku atvyko sovietų konsulas, jo sekretorius ir vokiečių užstienio ministris referentas. Specialiai posėdžiui skirtame kambarielyje, visi susėdo prie ilgo stalo – konsulas ir sekretorius viename stalo gale, Miezlaiškis kitame. Į tarpą susėdo vokiečių referentas, vertėjas ir automatai ginkluoti vokiečių policijos pareigūnai.

Vyresnio amžiaus rusų konsulas, pagal senai žinomą taktiką, pradėjo pašnekesį intymiai, tiesiog tėviškai. Klausė ar galis Miezlaiški vadinti vardu. Gavęs sutikimą, jis pradėjo išreikšti gailėtį dėl Miezlaiškių "neapgaltoto" žygio. Girdi, apleidęs savotėvynę, savo draugus, o ypatingai motiną. Jis turis net motinos laišką, kuriame ji prašanti jo grįžti.

Miezlaiškis konsului aiškino, kad Lietuva esanti hermėtiškai uždaryta ir nepagalbos.

(Nukelta 1 psl.)

"DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS YRA PASTOVI VYRIAUSYBĖS POLITIKA"

DAUGIAKULTŪRIAI CENTRAI YRA DAUGIAKULTŪRĖS POLITIKOS DALIS

TIKSLAI

Daugiakultūriškumas reiškia puoselėjimą visu kanadiečių supratimo bei įvertinimo daugelio mūsų kultūrų. Daugiakultūriškumas taip pat reiškia informavimą prancūzų ir anglų kilmės kanadiečių apie kitų kultūrinių grupių įnašą. Iš esmės tai reiškia kultūrinius mainus.

PROGRAMA

Daugiakultūriai centrai parūpina patalpas kultūriniam mainams. Jie sudaro sąlygas grupėms ir pavieniams asmenims sueti draugų ir pažinti kitų kultūras bei siekius. Jungus angliskai ir prancūziškai kalbančias bendruomenes, visos užtvartos bus pašalintos.

Daugiakultūriai centrai yra naudojami įvairių grupių savo kultūrinei veiklai. Be to, tie centrai sudaro sąlygas naujai atvykstantiems imigrantams ir Kanados piliečiams dalyvauti bendrame prisitaikymo procese.

Duodant paramą naujai steigiamiems centrams, be kitų dalykų, reikalaujamas bendras kelių etnokultūrinių organizacijų pasiūlymas, kuris būtų remiamas visos bendruomenės. Parama gali būti duodama padengti daliai centro administravimo išlaidų.

Pabrėžtinas yra daugiakultūrinių centrų programos kultūrinio mainų aspektas. Ar centras yra geriausia priemonė tam uždaviniui įgyvendinti? Ar toks centras atlieka arba gali atlikti tą uždavinį jūsų bendruomenėje?

Jeigu jūsų grupė turi savo patį daugiakultūrinius centrus, ju gaires arba sekmingumą, tesikreipia į savo rajono istaigą arba tepasiūnčia žemiau pridėdama atkarpą.

John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

MULTICULTURALISME
MULTICULTURALISM

Platesnių informacijų teiraukites telefonu pas vietos pareigūnus gyvenamaj vietojė arba rasysite laiškus adresuodami:

THE DEPARTMENT OF THE SECRETARY OF STATE

St. John's, Nfld. (also serving Labrador)
Sir Humphrey Gilbert
Bldg., P.O. Box E-5368,
Duckworth St., A1C 5W2
(709) 722-6181

Halifax, N.S.
Citizenship Branch,
Trade Mart Building,
Ste. 405, Scotia Sq.
B3K 2Y5, (902) 426-2118

Moncton, N.B.
Central & Nova Scotia
Trust Bldg., 860 Main
Street, 5th floor,
E1C 8M1, (506) 858-2028

Montréal, Qué.
1080 Beaver Hall Hill,
Pièce 2101, H2Z 1S8,
(514) 283-5689

Noranda, Qué.
243 rue Murdoch, B.P.
395, J9X 5A9
(819) 762-4512

Québec, Qué.
100 Carré d'Youville,
Pièce 730, G1R 3P7,
(418) 694-3831

Sherbrooke, Qué.
Edifice Royal Trust,
Pièce 500, 25 rue
Wellington nord, J1H 5B1
(819) 365-4772

Trois-Rivières, Qué.
550 Bonaventure, Pièce
205-A, B.P. 335, G9A 5G4
(819) 375-4846

Hamilton, Ont.
150 Main St. W.
Room 504, L8P 1H8
(416) 523-2355

London, Ont.
395 Dundas St.
2nd floor, N6B 1V5
(519) 679-4335

SECRETARIAT D'ETAT

Ottawa, Ont.
Room 306, 77 Metcalfe
St., K1P 5L6
(613) 996-5977

Sudbury, Ont.
19 Lisgar St. St.
Room 320, P3E 3L4
(705) 673-1121

Thunder Bay, Ont.
240 South Syndicate
Ave., 2nd floor,
Station "F", P7E 1C8
(807) 623-5241

Timmins, Ont.
585 Algonquin Blvd. E.,
Apt. 702, P4N 7N6
(705) 264-8368

Toronto, Ont.
55 St. Clair Ave. E.
Room 810, M4T 1W2
(416) 966-6554

Winnipeg, Man.
Room 201, 303 Main
Street, R3C 3G7
(204) 985-3601

Regina, Sask.
1867 Hamilton St.
Room 1007, S4P 2C2
(306) 525-6155

Edmonton, Alta.
(also serving N.W.T.)
Room 310, 9828 - 104th
Ave., T5 0J9
(403) 425-6790

Vancouver, B.C.
1525 W. 8th Ave.
Room 207, V6J 1T5
(604) 732-4111

Norintieji
pateikti
savo idėjas
arba
gauti
platesnių
informacijų
teraso:

Multiculturalism,
P.O. Box 366,
Station 'A',
Ottawa, Ontario
K1N 8Z9

Vardas, pavardė:

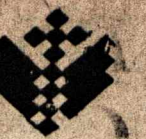
Adresas:

stas ar miestelis:

Provincija:

Pašto kodas:

Telefonas: srities kodas ()

Lūkustieji ilgai tylėjo nuleidę galvas. Visi pritarė Šventaragio taip pagrįstai išdėstyta nuomoni, bet paskutiniai karalienės žodžiai jiems priminė ją kalbėjus ne tik kaip valdovę, bet ir kaip motiną. Juk galėjo taip atsitikti, kad priešai išjudys visą Mindaugo dinastiją, kas tada? A negeriau būtų, kad jis padarytų nuolatų ir liktų gyvas?

- Šventaragis kalbėjo teisingai, - nutraukė tylą Vanibutas. - Galvoju vienai ir kitai, o geresnės išeities nerandu.

- Ką tu galvoji, Rudminai? - paklausė Mindaugas.

- Šventaragio išmintis ir man po dantim, tik aš su savo dievais neįlįsiu į pogrindį, o kūrėnui židinyje savo Gabiją, kaip kūrėnų, - niūriai atsakė Rudminas.

- Aš noriu išgirsti dar vieno vyro žodį, - Mindaugas kreipėsi į Šventaragį. - Pakviesk dainių švitrį. Per dešimtį metų savo daina jis mane džiugino, linksmino ir ramino. Tepasako jis savo žodį, kai mes atsidūrėme didžiojoje kryžkelėje.

Šventaragis iš menės išėjo ir netrukus grįžo su savo broliu.

- Pakankliuok man atsisveikintą su senaisiais mūsų dievais, - pasakė su liūdną puslaupysniu Mindaugas. - Gal ryt mes patys savo rankomis imsime deginti ramoves.

Švitrys neatsakė nieko. Atsisėdęs ant žemos kėdutės, jis valandėlę rinko stygas ir pradėjo garsiai bei ryžtingai:

Nedaunuosiu ašai Vorutos žlugimo

Ir vėlavos priešiui ant išgrauto pylimo neiškelstu!

Ir mano ranka tenudžiūva, kaip ilnas išrautas,

Jei tarsiu aš žodį nelemtą prieš savo dievus,

Kurte viešpatuoja per amžius Člonai ir Tenai!

Aš giedu šlandieną ne mirčių dievų, -

Aš giedu šlandieną jų išmintį didžią, ir grožį, ir melę, -

Ir amžiną tyraniją sandorą tarp dievų ir mano gentainių!

Ateina ruduo, ir žemos patalys užsikloti jau rengias Saulė Motvilė,

Ir Tėvas Perkūnas jau stato ugninį vežimą pašlurėj Dausų

Ir delmanto rūmuos žemos užsidaro praleisti. -

Linkėkime jiems pilsiauti sėkmingai!

O kitą pavasarį mes pamatysime juos vėl padangėje mūsų, -

Nes žinome mes, kad dievai nebegrįžti negali, -

Ir Lūkimas mus teapsaugo nuo tos didžiosios nelaimės!

Mindaugas klausėsi galvą nuleidęs. Švitrų daina jį šiek tiek prablaškė, tačiau nedaug teinėšė šviesos į jo mintis, tik jam krito galvon tas Švitrų posmas, kur jis dainavo, jog priešai gali "ir mūsų tvirtoves išgrauti", bet kad mes ir "pilių išgrautųjų griuvėslius matysim savųjų dievų amžinuosiu vėlūs".

- Atsėti, ir tas jaunas dainius siūlo tą patį, ką siūlo Šventaragis būtent, po išgrautų šventyklų griuvėsiais statyti slapstas šventoves savo dvastroje ir ten perkraustyti dievus su jų aukurais. Didysis dievų persi - kraustymas! - Mindaugas šyptelėjo su kartėliu. Paskum jo krūtinę užliejo pyktis, ir jis kalbėjo savo mintyse: - Kaip jie mums, taip mes jiems. Jie kažkokios artimo mellės vardan perša mums savo tikėjimą, o iš tikrųjų griebia už gerklės, reikalaujami milžiniško atpildo už kažkokią geradarybę, tad mes irgi su nuolat džia šypsena lūpose sutikime su jų reikalavimais, bet už nugaros laikykime apgnaužę durtuvo rankeną ir atsimokėkime už jų suktybes, kai bus proga, o kol kas, kol ką garbinkime kaip garbinę senuosius dievus savose širdyse...

Trejetal dienų praėjus po tų įvykių, Mindaugas apsisprendė ir pasiuntė pas Livonijos magistrą į stovyklą Parų ir Šventaragį pranešti, jog sutinkas krukštytis. Netrukus kalavijuočiai nutraukė apgulimą ir išžygiavo Livonijon.

Vytautas Alantas Šventaragio II-ios dalies įžanginiame žodyje pasisako: "... Nors aš Šventaragį rašiau neturpiau kaip 15 metų - rinkau ir apdirbinėjau medžiagą - bet kartais man rodos, jog aš jį rašiau per visą savo gyvenimą. Su savo didvyriu aš taip susigyvenau, kad jis man "pasidarė gyvas", atkeliavęs iš Lietuvos istorijos žilos senovės ir keliaujantis mūsų tautos atėitį, kitaip sakant, man kartais pasivaidiloja, jog aš jį būsiu "kažkur sutikęs pakeituli".

II-ją šio istorinio romano dalį išleido Vilties Draugijos Leidykla, aplankas dalį Telesforo Valiaus. Spaudė Vilties spaustuvė, Cleveland, Ohio.

Autorius šalia publicistikos ir biografinių, išleido 5 novelių rinkinius, 13 scenos veikalų - dramų ir komedijų, 4 istorinius romanus.

Jis spaudą išjungė nuo 1930 metų, tapęs Lietuvos Telegromų Agentūros Elta prancūzų skyriaus redaktorium. 5 metus Lietuvos Aido vyr. redaktorium. Ir - 19 metų Fordo fabriko darbininkas.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

VASARIO 16-OJI

J. Butėika

"Nepakanka tik lietuviškai jausti, reikia dar, kad tas jausmas, tas galvojimas, kuo nors viešai pasireikštų".

A. Smetona.

Jau 57-ji kartą minime savo tautos garbingą praeities laisvės ir nepriklausomybės atstatymo dieną - Vasario 16-ąją.

Lietuvių tauta daug kartų likimo bandyta. Nekartą savo žygiuose buvo priversta suklupti, bet visada sugebėjo išlikti tvirta savo dvastai, pajėgi atsitiesti ir pakilti laisvam gyvenimui. Nuo kunigaikščių gadinės iki rykštėm plakamų baudžiauninkų lygio - tai didis tarpas. Nepasirodė jis beviltiškas net tiems, kuriems buvo lemta priimti priešo kirčius: jie pajėgė ir atmušti juos ir laimėti pergalę.

Nekartą mūsų tauta bruzdėjo, nors dažnai tik per slaptą spaudą, pažadinta savo šviesuomenės, kol 1918 m. Vasario 16-toji tapo Lietuvos atsikūrimo-prisikėlimo naujam gyvenimui diena, laukta virš 120 metų!

Nepaprastas džiaugsmas išviešpatavo visų dorųjų lietuvių širdyse - dar tvirtesnis ryžtas išlaikyti sau laisvę ir nepriklausomybę. Pasigirdus vyriausybės balsui: "... Tėvynė pavojuje! ... Visi kas gali vartoti ginklą, neatidėliodami nė valandos, stokitės krašto apsaugą, pastokite tėvynės besiveržiančiam priešui kelią! ... "karšta tėvynės mellė suliepsnojo Lietuvos jaunimo krūtinėse ir savanorių kraujas pasipylė frontuose, nuplaudamas seną vergijos gėdą...

Sunkios ir nelygios buvo kovos... Tačiau, nepaisant vargo ir visokių nedaugelių, bei nelietuvių kilmės karininkų išdavimų, savanorių ryžtas laimėti ir jų drąsa padėjo nugalėti gausius priešus, išmesti juos už Lietuvos psl.

vos rūbų ir laimėti laisvę Lietuvai ir nepriklausomybę. Įgyvendino Vasario 16-osios nutarimą.

22-jus metus Lietuva gražiai augo ir kultūrėjo. Ne vienam buvo mįslė, iš kur tas gamumas, tas kūrybinis įkarštis ir platus užsimojimai? Atrodė, jog būtų ūmai prasiveržusi daugelį metų lopinta Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės energija. Nepriklausomoje Lietuvoje visa krašto gėrovė žymiai pakilo. Kai kas mus jau "Mažąja Amerika" vadino. Kaip tikrai dėl žemės gėrybių, nors ir turėdavome darta is vargo dėl visame pasaulyje tuomet įsisūbavusios krizės...

Deja, ir vėl šturkšti likimo ranka atidavė mūsų Lietuvą ir visą mūsų tautą sunkiam ir skaudžiam bandymui, kurį ir šlandien tebegyvename... Gyvename tragiškiausią pasaulio istorijos raidos laikotarpį. Mūsų sąžinė, tačiau, gryna: Lietuva, nors iš šalies kurstoma, nieko nepuolė ir nieko nenuskritaudė! Ir todėl labai skaudu, kad niekas neištiesė pagalbos rankos net ir tada, kai mūsų Miško Broliai kelis metus heroiskai, nelygioj kovoje grūmėsi su paverėjais už savo tautos laisvę ir nepriklausomybę.

Po antrojo Pasaulinio karo vėl daug tautų paverpta, bet tai nesugrąžina principinio istorijos raidos dėsno. Iš istorijos žinome, kad visos tautos atgavo laisvę dėl kurios kovojo. Bulgarija buvo paverpta 485 metus, o Graikija 370 metų, žydų valstybė gi atsikūrė net po 2500 metų...

Juk Lietuvos nepriklausomybė daugelio

valstybių tebepripažistama. Visi sąjungačiai iškilmingai yra pasirašę aktą, kad po karo laisvė bus sugrąžinta visoms tautoms, kurie antrojo Pasaulinio karo metu jos neteko. Jei valstybių vyrų iškilmingai pasirašytus aktus sulaužytų ir taisybės principus išniekintų, jei nebus atšikiai ir griežtai dešifruotas melas ir nebus atvirai išdiskutuota nesuderinamos su laisvės ir laimės siekimais agresorių užma - čios ir mūsų viltys neišsipildytų, tada ne mes vien būtume šio baisaus melo aukos. Nelaimės draugų mums atsirastų vis daugiau, nes netaisybė ir smurtas nesustotų prie mūsų valstybės sienų, bet vis toliau plistų, stekdami užgrobtį visą pasaulį ir pasaulinio mąsto vergiją būtų neišvenglama...

Vasario 16-oji yra pati didžiausioji ir svarbiausioji mūsų tautos šventė. Ji primena didingą mūsų tautos praeitį, skatina ryžtingai ir vieningai kovoti ruošti garbingai ateitį. Vasario 16-oji yra mūsų tautos laisvės simboli, laisvės, kuri yra didžiausia sąmoningo žmogaus vertybė; tos laisvės, kurios šlandien mūsų tauta neturi ir todėl privalo dėl jos ryžtingai ir energingai bei vieningai kovoti!

Jau 35 metai kai Lietuvos nepriklausomybė yra "paralyžuota". Dabar Lietuvoje slaučia rusų-bolševikų fizinis ir moralinis teroras. Vasario 16-tos ten niekas nedrįsta viešai minėti, nes už tai grėsia kalėjimas arba keliolika metų vergų darbo stovykla Sibire. Niekas nenusikaltę /pa., re- ligiškai, veikia įstatymų - konstitucijos ribose/ yra žiauriai persekiojami, areštuojami, kalnami, teistami ir tremiami. Sibiro taiga yra užpildyta ramių ir nekaltų lietuvių kaulais...

Tikroji lietuvių padėtis nuo pasaulio aktyvi dangstoma melu. Galimųjų ribose nau-dokime čia turimą laisvę: šaukime, skelbkime savo skriaudas laisvajam pasauliui, kaip tai daro kitos, mažos tautos. Belskime, o gal bus ir mums atidaryta; prašykime, o gal bus duota?

Gulbinai lėkė,
Žinėlę nešė:
Meskit, berneliai,
Šlenelį pjovę.

Meskit dalgeles
Ant pradalgėlio,
Rėdykit žirgellius
Toltmon kelionėn.

Toltmon kelionėn,
Gudų šalelėn,
Gudų šalelėn,
Slaunon valnelėn.

Lūk sveikas, tėvuli,
Ir sena motule,
Lūk sveika, sesule,
Rugių pjovėjėle.

Aš parnešu tėvuliui
Plieno dalgelį
Aš parnešu motulei
Lenktą pjautuvėlį.

Jaunai sesulei
Aukšelio žiedą,
Jaunam broliui
Šviedrią šobielę.

EIKIM, SESELĖS, ANT VIEŠKELĖLIO

Eikim seselės ant vieškelėlio,
Ar nesulauksim savo brolelio.

Mes išstovėjom kalne duobelę,
Mes nuryjom aukštą tvorelę.

Parbėg žirgelis ir parpūksavo,
Aukso kulpelės šalyj svyravo:

Žirgė, žirgeli, tu juodbėrėli,
Kur tu padėjai mūsų brolelį?

-Aš jį palikau Kirkolmo miestelyj,
Kurščių miestelyj, svetmoj šalelėj.

Užvajavojom Kurščių žemaltę,
Ir iškapojom didę karaltę:

Devynias upes plaukte perplaukia,
O ši dešimtą nerte pernėliau,

Devynias kulkos pro šalį lėkė,
O ši dešimtą brolelį stėkė.

Kur galva krito - rožė išdygo,
Kur kraujas tįško - žemčiūgal blizgo.

FJ SESULĖ VANDENĖLIO

Ej sesulė vandenėlio
Su naujausiais viedružėliais,
Su šūkėlio paselėliais.

Ir nuėjo prie upelio,
Rado upį nešalusį,
O lieptelį apšalusį.

Ir paslydo jos kojėlė,
Ir nuėjo dugnan žemės,
Dugnan žemės, kraštan mar!

Rado savo ten brolelį,
Dievo žirgus beganantį,
Šilko pančius bevejantį.

- Elnam, broliuk, mes namop,
Mus motulė senai laukia,
Mus širdelė senai laukia!

- Elk, sesule, viena namo,
Aš pareisiu paskui tavęs, -
Tė tau sesut šilko skarą:

Išvėlėki ašarėlėm,
Išdžiovink atodūsiais,
Iškočėki alkūnėlėm!

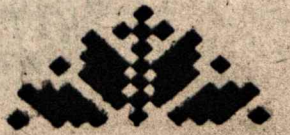
Išvėlėjo ašarėlėm -
Bet brolelio nesulaukė,

Išdžiovino atodūsiais -
Bet brolelio nesulaukė,

Iškočėjo alkūnėlėm -
Bet brolelio nesulaukė!

Kalne duobę išstovėjo -
Bet brolelio nesulaukė!

Lange stiklą pražlūrėjo -
Bet brolelio nesulaukė.

IŠ SUPERMARKETO GRĮŽTANT

N. KVIETINSKAS.

(Pradžią nr. 1(2129).

4. AR MŪSŲ MAISTAS TAIP BLOGAS?

Mūsų maistas yra tipingai amerikoniškas. Amerika nu- stato mūsų skonį ir iš dalies mus maitina. Gamybos meto- dai visur tie patys. Vaikščio- jant po supermarketus Mont- realy, Niujorke, Čikagoje, di- dello skirtingo tarp jų nema- tai.

Pagal įprastai optimistinę visuomenės nuomonę ar Maisto ir Vaistų Administracijos pareiškimus, amerikiečių maistas yra gausiausias, įvairiausias ir geriausias pa- saulyje. Dėl jo gausumo, ži- noma, abejonės nėra, jį gali kilti tik dėl jo kokybės.

Nesileidžiant į abstrakčius samprotavimus, apie maisto vertę galima spręsti pagal jį naudojančių žmonių sveikatą. Tuo atžvilgiu nuomonės pa- prastai irgi optimistinės. Nu- rodoma, pavyzdžiui, kad ame- rikiečio amžius nuolat ilgėja: 1900 jis nesiekė 50 metų, da- bar pakilo iki 70 metų. Bet jis pailgėjo ne nuo sveikatos pa- gerėjimo, o nuo medicinos patarnavimų pagerinimo: iš- nyko užkrečiamos ligos, su- mažėjo kūdikių taip pat ir gimdančių moterų mirtingu- mas. Atmetus tuos su sveika- ta ryšio neturinčius reiški- nius, vaizdas pasikeičia: 40 metų sulaukęs amerikietis gali tikėtis gyvensnį tik 2 metais ilgiau negu jo senelio tėvas šiam šimtmečiui pra- sidedant.

Dar blogiau su jaunimu. Dvidešimties metų amerikie- čio galimybės susilaikyti ilgo amžiaus yra menki: jis šiuo atžvilgiu, palyginant su kitų kraštų jaunimais, stovi 37- oje vietoje. Karų patyrimai ro- do jų sveikatos blogėjimą. Iš visų vyrų, pašauktų I pasaui- linį karą, 31 nuos, buvo at- mesti. Prasidėjus II pasauli- niui karui, paaiškėjo, kad jei šaukiamųjų sveikatai sta- tomi tie patys reikalavimai, kariuomenės iš viso nebūs galima sudaryti. Tai tie rei- kalavimai buvo sumažinti.

Dr. Miller nurodo, kad pa- šaukus pirmąjį milijoną vyrų, teko iš jų atvesti 188.000 vien- dėl to, kad jie neturėjo kuo maisto kramtyti: jiems trūko šešių ar daugiau dantų viršu- tiniame žandikaulyje ir tiek pat apatiname, priešpriešo- mis. Pridėjus prie to skai-

čiaus atmetuosius dėl kitų sveikatos trūkumų, tapo aiš- ku, kad tinkamųjų beveik ne- lieka. Tai ėmimo taisyklės buvo pakeistos: pradėta imti visus, kurie tik turi viršutinį ir apatinį žandikaulius, bet atmetieji vistiek sudarė 41 nuos. Praėjus 10 metų, kilo Korėjos karas. Tada vėl pa- sirodė, kad ir II pasaulinio karo pašauktiesiems staty- tieji reikalavimai yra persur- kūs: jų laikantis, tektų dau- gumą vyrų atvesti. Tai tie reikalavimai buvo dar kartą sušvelninti: buvo pradėta imti jaunos vyrus su įvairiais fi- ziniais ir protiniais trūku- mais, kaip neurastenija, psi- chopatija, galūnių iškrypi- mai, klausos nenormalumai. Nežiūrint to, atmetusių buvo ketvirtadalis milijono: 52 nuos, o bendro skaičiaus, Niujorke 1955 m. atmetusių tarpe 25% turėjo širdies ydų.

Kad tokia bloga ameri- kiečių sveikata turi ryšį su blo- gu maistu, rodo ir kitas pa- vyzdys: vokiečiai. Jie irgi yra progresyvi tauta. Jų maistas irgi yra chemiškai išplur- zintas. Amerikiečių ir vokie- čių gyvenime yra daug pana- šių reiškinių. Ir vieni ir kiti turi daug gydytojų ir daug vaistų, bet jų amžius yra trumpesnis, negu kitose pramonės kraštuose. Ir vieni ir kiti turi mažą kūdikį, juos labai rūpestingai prižiūri, bet tie cheminiai kūdikiai yra trapūs ir jų mirtingumas aukštas.

O lietuvių sveikata? Niekas tuo klausimu nėra patiekęs rimtų duomenų. Galima apie tai susidaryti bendrą vaizdą iš laikraščių. Jis nėra ypa- tingai paguodžias: neatrodo, kad lietuviai ilgai džiaugtųsi vyresniojo piliečio vardu. Pranešimuose apie mirusiuo- sius, amžius prašokęs 70 me- tų, užtikamas retai. Daugu- moje atvejų, jie miršta žy- miai jaunesni, galbūt, dar jaunesni, negu amerikiečiai. Pagal spaudoje pasirodžiusią žinią, Missisaugos lietuvių kapinėse palaidotųjų amžiaus vidurkis tik virš 50 metų, tai- gi gal 20 metų žemesnis už pramoninių kraštų amžiaus vidurkį (71-72). Tik neaišku, ar ten palaidotųjų skaičius yra pakankamai didelis, kad iš to būtų galima padaryti apibendrinimą.

BUS DAUGIAU.

NEPAPRASTAS EMIGRANTAS.

(Atkelta iš 3 psl.)

bartinė sovietinė santvarka, kurioje vyriausią rolę vaidi- na rusai, neduodanti laisvės žmonėms judėti laisvai. Vien- intėlis būdas - tai mėginti pabėgti per spygliuotas už- tvaras, arba, kaip jo atveju, pasišalinti nuo laivo.

Konsulas vaidino labai nustebusį tokiu Miežlaiškiu atviru ir teisingu Miežlaiš- atviru ir teisingu pasi- aiškinimu. Jis, Eugeni- us, esąs visai suklaidintas. Dar visai neseniai buvusi su- teikta viza turistui iš Lietu- vos aplankyti Vokietiją.

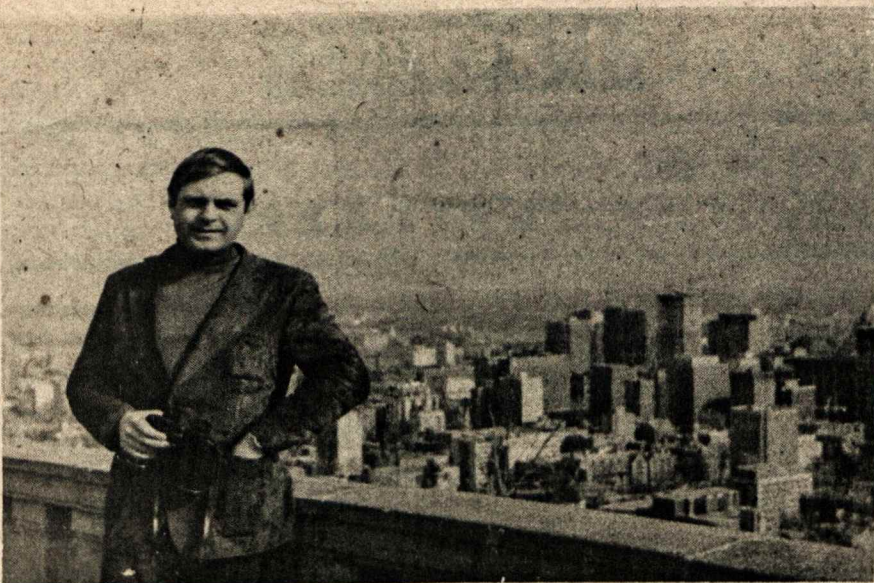
Žinoma, Miežlaiškiui, ge- riausia pažįstančiam sovie- tinį gyvenimą, tokie konsulo "tėviški" aiškinimai nepada- rė jokio įspūdjio. Kaip tik

atvirkščiai, jis rado galbūt, ir paskutinę progą pasakyti sovietiniam valdininkui tai, ką ilgus metus nešiojo savo širdyje.

Kai sovietų konsulas visą laiką kartojo, kad Miežlaiš- kio pagrįsti tvirtinimai esą tik nuogirdos, jo jaunas sek- retorius šluostydamas prak- kaitą, rašė protokolą.

Pokalbis, kurį vokiečiai su- didele atyda klausėsi, už- truko apie dvi valandas. Po dviejų valandų vokiečių ats- tovas pareiškė, kad jis ne- matas tikslo toliau pa- siakalbėti ir grįžtas į Bonną.

Taip, niek nelaimėję, ir- sų konsulas ir jo sekretorius apleidė posėdžio kambarį, o vokiečių pareigūnai vėl perėmė Miežlaiški į savo

EUGENIUS MIEŽLAIŠKIS BESILANKYDAMS MONTREALYJE

globą.

Gavus pagaliau atleidimo dokumentus, Miežlaiškis iš- vyko į Bremeną, kur jis lai- kina susirado darbą ir kur- jį įvairiais patarimais glo- bojo žinomas Mažosios Lie- tuvos veikėjas Fricas Šlen- teris. Jis ir užmezgė ryšius su keliais Montrealio lietu- viais, kurie Miežlaiškiui pa- darė dokumentus emigruoti į Kanadą. Šiuo metu Eugeni- jus Miežlaiškis galutinai ap- siėmė Toronto, kur dirba kaip elektrikas.

Naujam ir nepaprastam e- migrantui, pasirinkusiam šią laisvą šalį, džiaugiamės turėdami jį savo tarpe ir linkime geros sėkmės.

NETINKAMAS ŽEMĖLAPIS.

(Atkelta iš 2 psl.)

baigė Maskvos Geodezijos In- stitutą. Kaip topografas dir- bo įvairiose Rusijos vietose. Lietuvos atstovybei tarpin- kaujant demobilizuotas 1921 m. ir tuoj sugrįžo į Lietuvą. 1922 m. buvo paskirtas Vy- riausiojo Kariuomenės Štabo Topografijos skyriaus virši- ninku. Iš tų pareigų atleistas 1940 m. okupantų bolševikų.

Reikšmingu sutapimu, tuo- se rašiniuose neužsimenama apie J. Andrių.

Mirus plk. inž. doc. A. Krikščionul nėra lengva su- žinoti, ar Lietuvos topogra- fijos skyrius nerengė Lietu- vos žemėlapiu 1:500.000 mas- teliu? Jei rengė, ar kas to žemėlapiu išleido, neišsi- sivežė į užsienį? Kas tokį iš- gelebėjimą, jei jis buvo, yra atlikęs? Kodėl iš 1956 m. iš- leistame Lietuvos žemėlapy- je, kurio sudarytoju skelbia- si J. Andrius, yra mastelis 1:500.000, o 1973 m. LB iš- leistame kitokio didumo Lie- tuvos žemėlapyje jokio mas- tello nėra? Žinantiesiems rei- kėtų paskelbti ar man para- ti.

NFLISTINA ATSIŠAKYTI BALSTOGĖS, BALTYŽIŲ MIŠKŲ

Lietuviams reikia siekti ne- mums nepilnintų ribų, bet tokių, kurios yra naudingos lietuvių tautai ir gali b- rintis par- damos telcin- gais, logiškais argumentais, duomenimis.

Dr. Z. Ivinskis prašė ir su motyvuotais teisingais jo studija Lietuvos sienų lietuvių tautai siektinas žemėlapiu, su priedu: Lietuvos mes.

NETIKETA STAIGMENA

Nors jau prabėgo visi me- tai laiko, bet vis dažnai pris- imena viešną gražiamą Vancouver'io mieste. Tur būt dėl to, kad kas nors gero ar blogo atsitinka, daugiau ar mažiau sujūdina žmogaus jausmus.

1973 m. vasarą padarėme kelionę 12.000 mylių. Tri- kampis: Montrealis, Los Angeles, Vancouveris ir Kanados keliais per British Columbia ir Albertos ža- liojančius kalnus ir laukus, per Saskatchewan'o ir Ma- nitobos lygumas, pro Ontario

žemėlapiu, užvardintu Map of Boundries of Lithuania braižytu arch. S. Šlapelio. Be kitko, ten išvesta Lithua- nia Propër (Lithuania propria) riba, Lietuvai priskirianti Balstogę, dalį Baltvyžio miš- kyno. Toji linija pakartota 1956 m. LB išleistame Lie- tuvos žemėlapyje, bet 1973 m. LB jos jau nėra. Ar taip staig- ga "išnyko" tenai gyvenantie- ji lietuviškos kilmės žmonės? "Ekspertai ir žinovai" nuka- pojo galimybes Lietuvai at- gauti mūsų tautai teisėtai tu- rinčias priklausyti žemes. Aple tų sričių lietuviškumą ne kartą rašiau įvairioje lie- tuviškoje spaudoje. JAV LIETUVIŲ BENDRUO- MENĖS, IFTIMOTARYBOS IŠLFISTĄ LIETUVOS ŽFMĖ- LAPĮ RFKIA SLĖPTI NUO ŽMONIŲ!

Plačial garsintas ir garsi- namas Lietuvos žemėlapis, JAV LB Švietimo Tarybos iš- leistas 1973 m. yra parengtas ne tik nemokamai, su stam- blomis ir gausiomis įvairių rūšių klaidomis, bet net ne- išleistas, nusikaltėliškai at- sižadant lietuvių tautai turin- čių priklausyti žemių. Etno- grafinių lietuvių tautos žemių paskira užsienio lietuvių gru- pelė negali atsiskirti! Etno- grafinių lietuvių tautos žemių yra reikalavę įvairiose vals- bėse vykusios lietuvių konfe- rencijos, jų reikalavo ir Lie- tuvos Seimas.

Lietuvių tautai kenksmingų žemėlapių negalima spaus- dinti (nors jau atspausdino!). Tuo neabejotinai pakenklame lietuvių tautai, jos ateitčiai.

Gerokai prieš spausdinimą skelbiau įvairioje lietuvių spaudoje nedaryti dar vienos klaidos ir neišleisti dar vie- no Lietuvos kenksmingo Lie- tuvos žemėlapiu. Išleido ir pakenkė ne tik vien lietuviams, bet ir latviams ir estams ir ben- dral Pabaltiečių būsimai lais- vei.

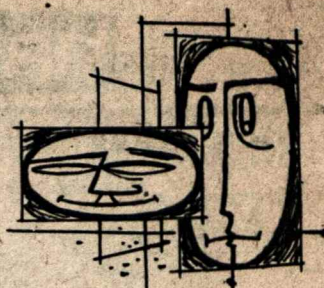
Tą LB išleistą Lietuvos žemėlapi reikia slėpti nuo žmo- nių akių, jo nerodyti, neslun- tinėti svetimiems ir jokių bū- du neišleisti iš jo mokyti lietuvių jaunimui. Turimus ar įmanomus surinkti to žemė- lapio egz. reikėtų sunaikinti.

Lauktinga teisingo Lietuvos žemėlapi išleidimo, taip pat su motyvuotais teisingais jo studija Lietuvos sienų lietuvių tautai siektinas žemėlapiu, su priedu: Lietuvos mes.

ir Quebec'o ežerus į Mont- realį. Šios kelionės vaizdai matyti pro automobilio langą pastilks neišdildomam at- minimui.

Vancouveryje kas metal, vidurvasaryje, vyksta Paci- fic National Exhibition, kuri tęsiasi dvi savaites. Ten gy- venantis sūnus Edmundas, per vletos lietuvių bendruo- menės pirmininką p. Bu- kauską ir tos parodos admi- nistraciją parūpino lietuviš- ką kampelį. Čia buvo išdė- tytos mano medžio skulptū- ros ir lietuvių lietuviškos meno

KREVI VEIDRODŽIAI

KASDIENINĖS PASTABOS

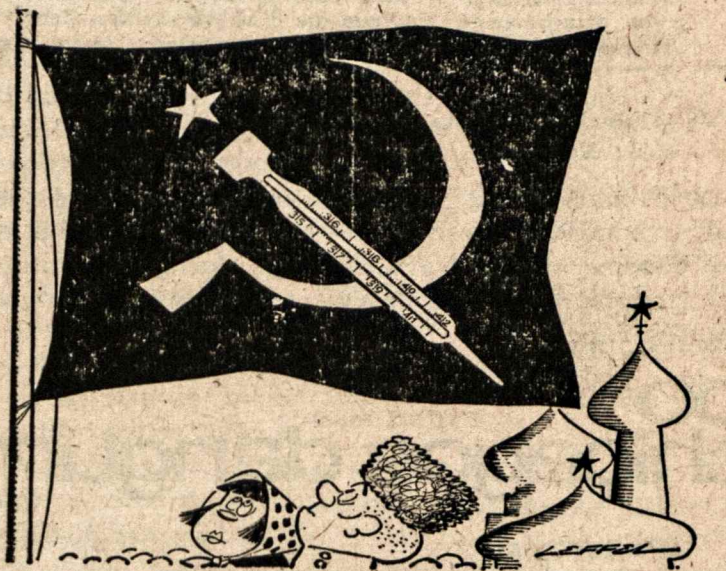
Būk protingesnis už kitus, jei gali, bet to, niekad nesakyk kitiems!

Tik lėkštieji yra sujaudinami plojimų, tik lėkštieji nusigąsta, jei jie yra paliečiami ne- teisiosios kritikos.

Tik vieną dalyką jūs galite duoti ir sau iš- laikyti: savo duotą žodį.

Pasisaugog neprotingų žingsnių desperaci- joje, nes ir tamslausia gyvenimo diena rytoj praeis.

Paruošė V.Š.

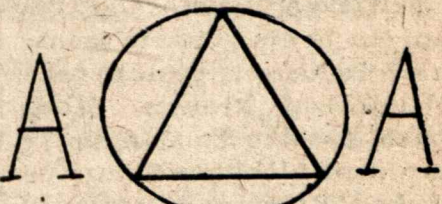
ekspонатai, surinkti iš vleti- nų lietuvių. Čia praėjo tūkstančiai žitrovų, kurių prisiminimuose šis, vie- nas iš jų mėgiamiausių kampelių - tikrai užai pasi- lks.

Netikėtumas. Paskutinė parodos diena. Prielina dvi subrendusio amžiaus moterys. Viena iš jų kre- plasi, prašydama paaiškinti- mų apie mano darbus. Iši- kalbėjus paaiškėja, kad jos estės. Pradedame kalbėti, tarytum artimiausi draugai. Prisimename išgyventus laikus Vokietijos stovyklose. Prisimename tuometinę ši- lumą tarp tų dviejų tauty- bių, pajuntame, kad tokia ji tebėra ir šandien. Viena jų pasiūlė atnešanti sėkmadienį paruošti parodą jų parapijos salėje. Lieka viena diena pa- siuošti, kaip sakau, su skel- bima - žmonės nleko neži- no. Ji man sako: "Nesi- rūpink, viskas bus padaryta. Visiems, kurie myli meną, bus pranešta telefonu". Ir taip greitai žodžiais sutartis buvo užfiksuota su p. Tesnov.

Kitą dieną, nuvažiavus į jų parapiją, pastorius Hel- mut E. Piliir jau mūsų laukė. Labai maloniai priėmė. Pa- rodė bažnyčią, altorių, nupa- sakojo pamalų eigą, tradici- jas ir giedamas bažnyčioje giesmes.

Sekmadienio rytas. Jokio rūpesčio. Mano darbai para- pijos salėje išstatyti. Į baž- nyčią susirinko virš poros šimtų. Žmonės gieda įvai- rias giesmes. Viena jų buvo tokia panaši į lietuvišką me- lodiją, kad žmona pradėjo giedoti, kartu su jais. Kunig- gas per umokslą apibūdino mūsų parodą ir kvietė ją ap- lankyti. Po pamalų visi su- gužėjo į salę. Teko nigrįsti gražių komplimentų. Taip pat visi stebėjosi tokiu neti- kėtu greitai parodos suren- gimu. Per maždaug dvi va- landas buvo paroduota apie 15 eksponatų. Po to turėjome nuvežti porą nupirktųjų į vietas. Visur buvome labai nuostirdžiai priimti. Pasku- rinė vieta buvo p. p. B. Tes-

KAS YRA ALCOHOLICS ANONYMOUS?

Jeigu geri ir gali gerti-tavo reikalas. Jeigu geri, bet ma- tai, kad gėrimas tave žlugdo ir nori nustoti gerti- mūsų reikalas.

AA Alcoholics Anonymous/ yra vyrų ir moterų bendrija, kurios nariai dalinasi savo patyrimu, jėga ir viltimi, kad išspręstų bendrąją problemą ir padėtų kitiems išsigelbėti iš alkoholizmo.

Vienintėlis reikalavimas būti AA nariu yra noras nu- stoti gerti.

Alkoholizmas yra nuolatos progresuojanti, mirtina li- ga, todėl nė vienas neturime nei slapstyti, nei gėdintis, jeigu ieškome būdų iš jos iš- sigelbėti.

Mes visi esame buvę tokie, kaip ir jūs. Mes jus tikrai su- prantame ir mūsų ranka vi- suomet ištiesta jums pagal- bėti.

Skambink dieną ar naktį A. A. Tel. 521-2185.

Jei nori lietuviškai kalbėti - skambink darbo valandomis 489-5391 (klausk Leo); o vakarais namų tel. 366-2548 arba - 277-7868.

(Povardės saityti nereikia)

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

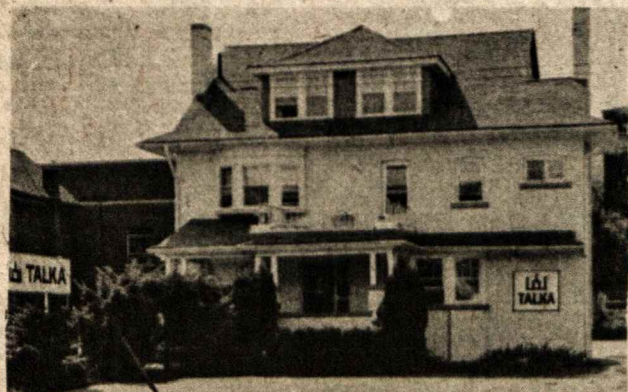
636 EAST BROADWAY

SOUTH: BOSTON, MASS. 02127

NIEKAM NEPAITAKUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ SKELBAMAS. JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR- SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIAKABĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP- ŠAKYŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAIŠKIENĖ VEDA TEI- SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$7.00

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

isikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 3,000,000

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A)	6%
Santaukas (Nuo spalio 1 d.)	9 3/4%
Terminuotus depozitus 1 metu	10%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11 1/2%

KANADOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Du choral- AV parapijos, ved. A. Paulionio, ir mergaičių choras, ved. V. Verkalčio, stropliai repetuoja dainų šventės repertuarą.

Pirmoji Kanados liet. dainų ir tautinių šokių šventė rengiama Hamiltone per Padedos savaitgalį spalio 11-12 dienomis. Apylinkės V-ba nori šluo grandiozinu renginiu atžymėti savo veiklos 25 metų sukaktį.

po chicagos dangum

APMASTYMAI PO DVIDEŠIMTMEČIO...

Mūsų dvidešimtmetis atšvęstas su pakilia nuotaika. Jis ilgal bus atmintinas ne tik šauliams, bet ir lietuviškai visuomenei. Tokia šventė turėtų vykti dvi dienas, ir atetityje, didesnėje salėje.

Kas po mūsų? Stebėjus šaulių gretas ir ne tik Chicagoje, bet ir kitur, jose nesimato jaunimo. Šventėje vos keletą teko matyti. Nėra

tų žmonių, kuriuos per karą išgelbėjo motinų ir tėvų rankos nuo bombų ir patrankų, nuo bado ir mirties. Kur toji karta nukeliavo? Tėvai ją pastatė ant kojų, išleido į mokslus, sutelkė galimybes pasiekti geresnio gyvenimo, ir po to daugelis jų dingo iš lietuviškos veiklos. Ką gi norėti iš čia gimusio jaunimo? Tačiau, jų gyslose teka lietuviškas kraujas. Koks buvo spontaniškas to jaunimo pasireiškimas Simo Kudirkos, Kalantos, Brazinsku atvejais! Aš pats mačiau, kaip šaltyje Chicagos mieste demonstravo ištisas paras, kim, kur brolis ar sesė verne pabūgdami suklupti ant cemento ir sugiedoti giesmes, lyg prisiekdami didžią kovą už laisvės idealą. O, mes džiaugėmės tomis jaunimo gretomis! O kad jis ateltų į šaulių gretas...

Jaunimo grupės būtų svarankiškos, eilų talkon vyresniems. Šauliai turėtų išteigti jaunimui stipendijas, konkursus, premijas. Pradėkime nuo jaunų dienų pratinti įsistemoninti šaulišką idėją, jų tikslą ir Lietuvos laisvės atgavimą. Simpoziumai, šokiai, visokie kursai, premijos ir pobūviai suartins jaunimo galvoseną su šaulių gyvenimu, tada iš jo atsiras, kas perims vadovavimo pareigas.

Ko mes dar galime pasiekti? Mes dalyvaujam ir politikoje, ir kultūrinėje ir lietuviškos palaikymo veikloje. Mūsų narių pilna visur. Daugumos mūsų amžius jau virš 50 m., kiti dar senesni. minėdami kad atvyko Simas Mūsų eilės retės. Daugumas jau ir dabar niekur nepriklauso. Jų nematyti jokioje veikloje. Šauliai turėtų em

juos įvilioti savo darbais ir pavyzdžiu, savo idėjų gyvenimui. Kitos organizacijos dėl to nenusiipnės, bet sakau, matal-kaimynas nieko neveikia, pabandyk su juo pabendrauti, paskui nuvesti į susirinkimą, šventę. Socialiniai žmonės priartės, kalmatys, jog šauliai yra neutralūs ir lojalūs vienai kitai. Tokiu būdu ir jų vaikai ateis į mūsų eiles.

Būtinai stiliųčiau visus vildus įvykius, ypač negerovę aptarti savo eilėse, susirinkimuose. Žiūrėkim, prileko priėjo Liet. Bendruomenė, koks nemalonus įvykis su Balfu, argi to reikėjo? Mes stojame į LF, Altą, LB, esame kai kurie asmeniniai šauko veikloje. Bet neužmirškime ir savo sesių ir brolių čia, pavergoje Lietuvoje, Sibire ir kitur. Nelaikmėn patekusiame, su laukti nuo savo idėjos draugų nors mažą auką, paguodžia širdį. Tegul mummyse būna ta šilta lietuviška šauliška tradicija: pasiklausy demonstravo ištisas paras, kim, kur brolis ar sesė verne pabūgdami suklupti ant cemento ir sugiedoti giesmes, lyg prisiekdami didžią kovą už laisvės idealą. O, mes džiaugėmės tomis jaunimo gretomis! O kad jis ateltų į šaulių gretas...

Šauliai šaulės yra gyvėli. Iudiniškai laisvos Lietuvos. Kur tik matome, kad Lietuva užgaunama, parašomos knygos ją neteislingai kaltinančios, ar straipsniai turėkime sekėlį iš jaunimo, intelektualų, profesionalų į tai atsakyti. Iš to būtų didelė nauda. Štai dabar kas atstiko su Encyclopedia Britannica: emė ir išbraukė Lietuvos vardą, padarė ją SSR, mokyklose jau žemėlapiuose nebėra Lietuvos, tos pat spalvos kaip Sovietų Rusija. Dažnai televizijos ir radijo programos sako, kad žmogus ką laimėjo- tai vis Rusijos vardu. Kas davė teisę pagrobtas tautas priskirti prie komunistinės Rusijos? Čia dirba jų papėkamai agentai ir stengiasi tautų vardus ištrinti. Amerikos žurnalistas minėdami kad atvyko Simas Kudirka-rašo, kad jis rusas. Išvadoi noriu užbaigti, kad darbo keliai platus, įvedimas jaunimo į mūsų eiles būtinas.

popietė savuose namuose

S. Rancėnas

Šią sekmadienio popietę, bevoik ant kiekvieno stalo matosi Priskėlimo parapijos 1933 m. kalendorius. Tiesiog iš pamaldų ateina, ten išsigiję, pietautojai, patogiai čia atsėdę, varto ir apžiūrinėja naujitelaitį kalendorių.

Leidiny su geruose viršeliuose, o kalendorinė dalis su lietuviškais vardais atspausdinta stambesniu šriftu. Toliau matosi parapijos kunigų nuotraukos. O Kanados parapijų, lietuviškų laikraščių ir Toronto daktarų adresai, teigia leidinį būsiant ir pravartų ir naudingą. Tik netikėtai puolimas į tarybinių autorių, net parapijos skonių pataisytas kūrinių atrankas, kiek sujaukia turinio atspalvį ir tuo pačių pietautojų skonį. O kai kurie, mūsų krašto daviniai, palmti iš 1932 m. to nei kiek nepataiso.

Bet žvelgiant toliau ir priartėjus prie skelbininės dalies, susidomėjimas vėl padidėja. Tokiame pat gerame popieriuje, randame mūsų iškiluosius žmones, mūsų verslininkus. Sekant verslaviečių aprašymus ir jų vykdumus profesinius užsimojimus, matosi biznierių pasisekimai ir jų atsiekti laimėjimai.

Vienas iš pirmiausių, visą puslapį užimantis ir patraukliausiu gamtovaldžiu papiuoštas yra Aloyzo ir Stasės Viskontų sveikinimas Naujlems Metams. Čia yra tie Viskontai, kurie gamina ir

torontiečius aprūpina lietuviškais sūriais. Viskontai čia populiarūs, jie plačiai žinomi ir yra pagarsėję kaip sūrių karaliai. Daugelio mėgstami, visose didesnėse, lietuvių gyvenamųjų rajonų krautuvėse pardavinėjami sūriai yra tapę kaip ir būtinybės sąvų maisto produktų tarpe. Neminint jau to nealgiško, anuomet namuose suspausto, saulėje padžiovinoto, geltonai nunokusio sūrio skonį. Ar tai paprastas, ar saldinis, ar kmynais pamedintas, visuomet pasiskondėtinai valgomas sūris. Nežiūrint ar pusryčiais kavą geriant, ar mažam popiečio užkandžiui. O pavakare, netikėtam svečiui užkritus, papiaustytas ant lėkštės, ar spėjės padžiūti, pakapotas valsių stalui. Net užmiestyje ir toliau gyveną tėvynainiai, karts nuo karto užsuka į sūrius laikančias miestų krautuves pasipildyti to pasiskondėtinio, Viskontų sumanumo darbo vaisiaus.

Kas būdinga, kad populiarų sūrių gamyba yra išplitusi tik pastarųjų 15 metų laikotarpyje. Tai atsitiko todėl, kad mums siekiant troškimų išsipldymo Kanadoje, Viskontai pasuko į Venueelą. Jie ten išgyveno 11 metų. Neprigiję atogrąžų krašte, Viskontai patraukė į šiaurę ir pasiekė Kanadą. Būdamas patyręs pienininkas, Viskontas apie nieką kitą ir negalvojo, kaip apie savo profesinę sritį.

winnipeg

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO METINĖ SUKAKTIS

BUS MINIMA vasario 16 dieną, sekmadienį.

Minėjimas įvyks tuojau po pamaldų, apie 1 val. p. p. ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE, 432 Elgin Ave., Winnipeg, Manitoba.

Dr. E. Jasevičiūtės iš Thunder Bay paskaita ir kita programa.

Kviečiame gausiai dalyvauti visus, be išitikinimų skirtumo mūsų rengiamoje šventėje.

Rengėdai

kova nesibaigia, būkime joje tvirti.

Bal. Brazdžionis

● Sausto 5 d. 1975 m., Šakių Klubo metinėje susirinkime nutarta įrašyti SIMĄ KUDIRKĄ Klubu GARBĖS NARIU.

Simas Kudirka gimęs Griškabūdyje, Šakių apskrityje. Pagarba Simui drąsiai pasisakiusiam komunistinėje Vilniaus tarme Gražinkite laisvę Lietuvai.

Adomas Didžbalis.

sudbury

Tautiečiai tetravasi, ar nepriklausoma Lietuva negalėtų duoti daugiau žinučių iš Sudburio lietuvių gyvenimo. Tikiu, kad redakcija mielai sutiktų, bet būtų gera, kad daugiau NL ir prenumeruotų. Neskaitytieji, NL pirmiems metams gali gauti už labai mažą kainą, tik \$5. - Pasinaudokite progą, turėsite idomų savaitraščių. Norintems mielai patarnausiu.

J. Kručas, tel. 566-4158.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

- 9 3/4% už 90 dienų term. depozitus
- 9% už 1 metų term. depozitus
- 8 1/4% už taup. sąskaitas
- 6% už depozitus (čekių sąskaita).

KAPITALAS: \$8,800,000

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mirties iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skaič. mašinos, televizijos prietaisai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasitarti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sėkmingai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONSEVALLES AVE. TORONTO 3, ONTARIO Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Viskontams galutinai išsikūrus prie Welland, Aloyzui išlaikius valdžios reikalaujamus egzaminus, jie tuojau ėmėsi darbo.

Bet naujakūriai tuojau suprato, kadesant toliau nuo didesnio lietuvių centro, nebus tiek patogus gaminių pasiskirstymas. Nugaltint tuos sunkumus, sūrių gamyba gerėjo, o jų paklausa didėjo.

Gera išsidirbė ir apsipratę su vietos sąlygom, Viskontai nutarė keltis arčiau Toronto. Net nelikvidavę savo pirmosios įmonės, jie išsikūrė Stouffville miestelyje. Čia vėl iš naujo, beveik iš nieko jie įsteigė antrą sūrių gamyklą. Toji mintis būti arčiau Toronto, turėjo pagerinti ir praplėsti pristatymo galimybes.

Taip keletą metų sūrių gamyba gerai einant, Viskontai nepasinerė nei per dideliuose darbuose, nei su jais susijusiose rūpesčiuose. Dar kiek pasidarbavę ir įstatę savo gamyklą į gerą veiklos potencialą, tolimesnę veiklą jie patikėjo savo svainiui ir daliai sūnaus priežiūrai (sūnus baigęs inžinerijos mokslus, dirba Ontario Hydro). O patys išsigijo prabangų namą ir apsigyveno Toronto priemies-

tyje. Willowdale...

Tuo momentu kalendorium besidomincio ir apie Viskontų pasisekimą piliečio pasakojimą, išterpia greta sėdės kaimynas. Jis irgi turi prieš save pasidėjus naują kalendorių. Negalėdamas surasti, jis pasiklausia, kuriame puslapyje esąs tas sūrių karaliaus skelbimas?

Pasakorius dirsteli į savo atskleistą kalendorių, skubiai pavarto leidinio puslapius ir valandėlę nieko neatsako. Jis dar paverčia vieną kitą puslapį ir, pats nustebęs, prisipažįsta, kad naujasis leidinys neturi puslapių. Tuo pačiu ir kiti, prie stalo buvę svečiai tą pastebi. Dabar jie visi pradeda ieškoti kalendoriaus spaustuvininko. Peržiūrėję priekinius puslapius, dirsteli į leidinio pabalgą, jie nieko panašaus neranda. Aiškiai matosi, kad spaustuve, pastebėjusi klaidą, nebeišdriso pasirašyti.

Tuo pačiu, Viskontų skelbimo ieškojės pilietis, pasiūlo kuo greičiausia apie tai pranešti sūrių karaliaus. Kol dar nešą daugiau išplatinta, gal busi galima likusiuose egzemplioruose sunumeruoti puslapius. Bet apie Viskontus pasakojęs ir jų atsiekimais gerėjusis tautietis paaiškina, kad šiuo metu tai padaryti neįmanoma. Dar lapkričio mėn. sūrių karaliai yra išvykę žiemavoti į savo rezidenciją, Floridą.

Kalendoriaus išleidimą tvarkė Stasys Prakapas. Išleista 2000 egz.

● Mirė Ona Rutkauskienė 71 m. amžiaus, kurios šeimą yra ilkus Lietuvoje ir Jonas Dudėlas 68 m. amžiaus. Palaidoti Lietuvių kapinėse.

● "Tėviškės Žiburis" spaudos balus šį šeštadienį Anapilio salėje, Mississauga, Ont. Balus vyks su menine programa ir joje dalyvaus solistai: E. Blandytė iš Chicagos ir R. Strimaitis iš Toronto, akompanuojant J. Govėdai.

— 0 —

DĖMESIO TORONTIECIAMS! NL laikraščio atstovybės būrelis nutaręs spaudos balų suvažiavimą po Velykų Lietuvių Namuose. Kviečiame torontiečius į joms talkininkais, susirinkiant su būrelio pirmininku J.R. Simonavičium.

NL akcijų platinimo reikatos rūpinasi S. Bonelis, tel. 241-9632.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA, kurios kadencijos laikas buvo pradėta akcija dabartinių namų įsigijimui. Pirmoje eilėje iš kairės: J. Karpis, E. Jurkevičienė, J. Grimas ir antroje eilėje — S. Grigaliūnas, V. Petrašis ir D. Rencauskas.

Nuliūde žmona Elzbieta, sūnus
Donaldas, dukte Irena ir
šeimos

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniemš namams !

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji irengimai. Gaziniu priemoniu pardavimas ir irengimas. Atstovaujame — Hydro - Quebec isnuomavimui karsto vandentiekia. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktorius.

140 - 2e AVENUE LASALLE,

366-0330

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

366-7818

Dodge

CHRYSLER

Dodge Trucks

SALES/SERVICE

ESSEX

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitu dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir
dėžymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės –
De LaVerendrye, pr'ė Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL SPAUDOS BALIUS — VISŲ BALIUS

VASARIO 8 d.,
ŠEŠTADIENI,
Šv. Kazimiero
parapijos salėje.

- GROS GERAI ŽINOMAS ORKESTRAS "ROMA"
- VEIKS VIRTUVĖ SU KARŠTAIS MAISTO PATIEKALAIS IR GĖRIMŲ GERU APTARNAVIMU.
- BUS RENKAMA IR PREMIJUOJAMA PALIAUS PUOŠNIAUSIOJI PORA IR VYKDOMI ŠOKIŲ KONTESTAI SU PINIGINĖMS PREMIJOMS.
- VEIKS LOTERIJA (Fantų prašome padovanoti, pristatant į Redakciją arba balius vakaro metu).
- DOOR PRICE — 2 įėjimo bilietams po \$25.00 (premijos iš Montreal West Automobile per Sales Manager Leo Gurecką).

ĮĖJIMAS: \$6.00, studentams — \$4.00 (su maisto patiekalu).

Pradžią 7 val. vakaro.

Nepriklausomos Lietuvos AKCIJŲ VAJUS

AKCIJŲ ĮSIGIJIMO TAŠA:

181 Torontlečiai lietuviai įsigiję akcijas per NL atstovą S. Banelį: Statulevičius A., Svelkauskas S., Gļpas J., Vrankienė Ir., Jablonskis Jonas, Jablonskienė Ona ir Mickevičius Br. po vieną akciją. Viso 70.00 dol. sumoje.

Tad, dėkodami prikusiems akcijas, laukiame atsilieptant daugiau.

Nūmatytam 20.000 dol. akcijų vajui, su dabar skel-

biama isigijimais, sukelta \$7,200. (Bus daugiau).

J. V. Stankaitis, NL Spaudos B-vės Ugdymo Reikalams narys.

NEPAMIRŠKIME!

Ši šeštadienį SPAUDOS BALIUS. Ateikime ir prisidėkime prie mūsų kolonijos kultūrinio gyvenimo, prie savitarpio bendravimo ir savo gerųjų tradicijų palaikymo. Žada būti įdomu ir linksma.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

SPAUDOS BALIAUS INFORMACIJA

Spaudos balius kontestams jau yra padovanota \$120,00 suma. Macenatai: LaSalle Adams Restaurant — Ona Voronikaitienė ir Juozas Stankaitis, Montreal Enterprises Reg'd — A. Norkelūnas, Adamonis Insurance Agency Inc.

— P. Adamonis ir Montreal West Automobile L. Gureckas. Neabejojame, kad dar macenatų ir dolerių skatėlius padidės.

Vienas ypatingų jame momentų, norint pristatyti jaunąsias lietuvaites platesniam tautiečių būriui, būdavo Spaudos Baliaus Karalaitės rinkimas.

NL SPAUDOS BALIAUS KARALAITES PIRMOJO KONTESTO (1963 m.) LAIMETOJAI D. KLEMKAITI, REDAKTORIUS J. KARDELIS IR DAIL. A. TAMOSAITIENE ITEIKIA LIETUVISKĄ TAUTINI DRABUŽI, PADOVANOTA TAMOSAITIENES. ŠI METU BALIJE BUS UZDARYTAS KARALAITES RINKIMO KONTESTAS. TOLIAU I DEŠINE KITŲ VELESNIŲ METU SPAUDOS BALIU VAJUI.

Laikui bėgant, keičiantis madoms, skoniams, palinkimams, interesams, — tenka pergalvoti šios tradicijos aktualumą, taigi, su šiuo apvalu ir gražiu ir tradiciniai iškilmingai šiame baliuje

BATGSIME TĄ TRADICIJĄ! Šiame vakare bus renkama PUOŠNIAUSIOJI PORA. Tai neretškia brangiausias rūbais apsirengusi, bet idomliausia, stilingiausia. Kaip visuomet bus renka-

mi geriausi Spaudos Valso šokėjai ir jaunimo "rock" pora. O jūsų visų dėka, galime visiems duoti progos laimėti, kas nors netikėto loterijoje.

Fantus galima atnešti į NL redakciją, arba tiesiai į Spaudos Balių!

PRANEŠIMAS

Į Montrealį atvyksta dr. V. Valūnas — VLKO pirminkas. KLB Montrealio apylinkės V-ba jį pakvietė būti šios šventės prelegentu.

Jis atvyksta šeštadienį, vasario 15 d. Kadangi tuo metu kitų parengimų nėra AV salėje, bendruomenės V-ba numato tą šeštadienį paskirti "Spaudos Konferenciją" su svečiais. Jis į Montrealį atvyksta pirmą kartą ir bendruomenės V-ba kviečia visus tautiečius skatlingai

atsilankyti ir išklausyti jo idomlių pranešimų lietuvų selvijos ir Lietuvos reikalais.

V. Valūnas yra daug keliaujęs po įvairius pasaulio kraštus, aplankęs daug lietuviškų kolonijų bei rūpinęsis Brazilskų ir Kudirkos išlaisvinimu.

Kadangi sausio 26 d. numatytas visuotinis KLB Montrealio apylinkės susirinkimas neįvyko dėl nepalankaus oro, tad tikras minimo, pobūvio laikas numatytas vėliau ir jis Valdybos numatyta minėjimo išvakarėse 7 val. vak.

Dar kartą KVIEČIAME VISUS skatlingai atsilankyti į šį retą subūvimą ir taip pat į Vasario 16 d. minėjimą.

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

Petras Adamonis, apdraudos agentūros savininkas išteikia dovaną 1972 metų spaudos balius priesel Lilie Gabrusevičiūtei, salia balius karalaitė Daina Kerbelytė. P. ALAMONIS INSURANCE AGENCY INC. ir šių metų balius šokių kontestui yra paskyręs pinigine premija. Foto: Tony Laurinaitis

PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. P. CERAITIS
353-9960 / Namų — 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI — APARTMENTAI — ŽEMĖ — PASKOLOS

D.N. BALT & BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 37-0844.
Montreal, Que.

Foto E.M.L.S. Sistema.

PADIDINK NAMŲ, GAISRO APDRAUDĄ!
Nes daugumoje,

TURIMOS APDRAUDOS PRILYGSTA **50%**
NAMO PASTATYMO KAINAI.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.
Tel.: 722-3545

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LIETUVOS VALSTYBĖS ATSTATYMO MINĖJIMAS

1975 m. vasario 16 d. (sekmadienį).

11 val. IŠKILMINGOS PAMALDOS LIETUVIŲ BAŽNYCIOSE.
Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

3 val. p. p. PLATEAU salėje, 3710 Calixa Lavalle, Montreal, P.Q.

PRELEGENTAS: Dr. J. K. VALIUNAS,
Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas.

Koncertinę minėjimo dalį išpildys:

Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ,

Montrealio Lietuvių Jaunimo ansamblis "GINTARAS",

Rasa LUKOŠEVIČIŪTĖ ir AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS.

Rengia: KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL: 255-3535

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

ADVOKATAS
RJ. Isganaitis B.A., B.C.L.

Insurance Exchange Building
276 St. James Street West,
Suite 525, Montreal, P.Q.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel: 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building,
Suite 417, Montreal, Que.
Tel: 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A5,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%
Taupomasis s-tas 8.5%
Term. ind. 1 m. 9.0%
Trumpalaikius indėlius —
įvairuojančias palūkanas.

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 11.5%
Nekiln. turto 11.0%
Cekių kredito 12.0%
Investicines nuo 11.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263, Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.